

Über dieses Buch

Dies ist ein digitales Exemplar eines Buches, das seit Generationen in den Regalen der Bibliotheken aufbewahrt wurde, bevor es von Google im Rahmen eines Projekts, mit dem die Bücher dieser Welt online verfügbar gemacht werden sollen, sorgfältig gescannt wurde.

Das Buch hat das Urheberrecht überdauert und kann nun öffentlich zugänglich gemacht werden. Ein öffentlich zugängliches Buch ist ein Buch, das niemals Urheberrechten unterlag oder bei dem die Schutzfrist des Urheberrechts abgelaufen ist. Ob ein Buch öffentlich zugänglich ist, kann von Land zu Land unterschiedlich sein. Öffentlich zugängliche Bücher sind unser Tor zur Vergangenheit und stellen ein geschichtliches, kulturelles und wissenschaftliches Vermögen dar, das häufig nur schwierig zu entdecken ist.

Gebrauchsspuren, Anmerkungen und andere Randbemerkungen, die im Originalband enthalten sind, finden sich auch in dieser Datei – eine Erinnerung an die lange Reise, die das Buch vom Verleger zu einer Bibliothek und weiter zu Ihnen hinter sich gebracht hat.

Nutzungsrichtlinien

Google ist stolz, mit Bibliotheken in partnerschaftlicher Zusammenarbeit öffentlich zugängliches Material zu digitalisieren und einer breiten Masse zugänglich zu machen. Öffentlich zugängliche Bücher gehören der Öffentlichkeit, und wir sind nur ihre Hüter. Nichtsdestotrotz ist diese Arbeit kostspielig. Um diese Ressource weiterhin zur Verfügung stellen zu können, haben wir Schritte unternommen, um den Missbrauch durch kommerzielle Parteien zu verhindern. Dazu gehören technische Einschränkungen für automatisierte Abfragen.

Wir bitten Sie um Einhaltung folgender Richtlinien:

- + *Nutzung der Dateien zu nichtkommerziellen Zwecken* Wir haben Google Buchsuche für Endanwender konzipiert und möchten, dass Sie diese Dateien nur für persönliche, nichtkommerzielle Zwecke verwenden.
- + *Keine automatisierten Abfragen* Senden Sie keine automatisierten Abfragen irgendwelcher Art an das Google-System. Wenn Sie Recherchen über maschinelle Übersetzung, optische Zeichenerkennung oder andere Bereiche durchführen, in denen der Zugang zu Text in großen Mengen nützlich ist, wenden Sie sich bitte an uns. Wir fördern die Nutzung des öffentlich zugänglichen Materials für diese Zwecke und können Ihnen unter Umständen helfen.
- + *Beibehaltung von Google-Markenelementen* Das "Wasserzeichen" von Google, das Sie in jeder Datei finden, ist wichtig zur Information über dieses Projekt und hilft den Anwendern weiteres Material über Google Buchsuche zu finden. Bitte entfernen Sie das Wasserzeichen nicht.
- + *Bewegen Sie sich innerhalb der Legalität* Unabhängig von Ihrem Verwendungszweck müssen Sie sich Ihrer Verantwortung bewusst sein, sicherzustellen, dass Ihre Nutzung legal ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass ein Buch, das nach unserem Dafürhalten für Nutzer in den USA öffentlich zugänglich ist, auch für Nutzer in anderen Ländern öffentlich zugänglich ist. Ob ein Buch noch dem Urheberrecht unterliegt, ist von Land zu Land verschieden. Wir können keine Beratung leisten, ob eine bestimmte Nutzung eines bestimmten Buches gesetzlich zulässig ist. Gehen Sie nicht davon aus, dass das Erscheinen eines Buchs in Google Buchsuche bedeutet, dass es in jeder Form und überall auf der Welt verwendet werden kann. Eine Urheberrechtsverletzung kann schwerwiegende Folgen haben.

Über Google Buchsuche

Das Ziel von Google besteht darin, die weltweiten Informationen zu organisieren und allgemein nutzbar und zugänglich zu machen. Google Buchsuche hilft Lesern dabei, die Bücher dieser Welt zu entdecken, und unterstützt Autoren und Verleger dabei, neue Zielgruppen zu erreichen. Den gesamten Buchtext können Sie im Internet unter <http://books.google.com> durchsuchen.

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

PT
4848
M37H4

UC-NRLF

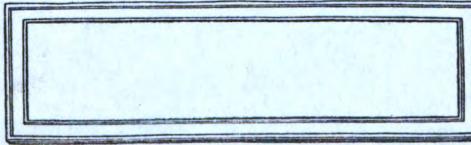
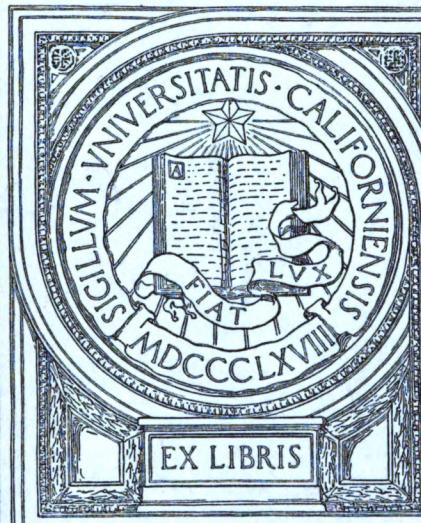

B 3 438 003

Mothier, H.

PT4848 M37H4

FROM THE LIBRARY OF
OTTO BREMER

Heidbalk'n.

Allerhand Löög' und Töög'
upp

Oldmärk'sch Oart

von

Heinrich Matthies.

Stendal.

Verlag von E. Schulze's Buchhandlung.
1903.

Otto Bremer
6. II. 17

Heidbalk'n.

Allerhand Löäg' und Töäg'

upp

Oldmärk'sch Gart

von

Heinrich Matthies.
))

Stendal.

Verlag von E. Schulze's Buchhandlung.
1908.

HTA 18
S. 37

TO MINU BREMER
AMAGOMIAO

Den verehrlichen

Mitgliedern des Lehrerverbandes der Altmark

gewidmet.

M82064

Digitized by Google

Vöerrä'.

Off Ju, mien lew Lefer, deatt woll jedweck'n dräumt,
Worüm icf mien Riemsel herw „**Heidbalk'n**“ nöäumt?
De een mag 't woll wett'n, de eanner wett't nich;
Drum holl icf 't föer 't roatsoamst, wenn icf Ju deatt segg.
In 'n Hansjochenswinkel, doa leg neb'n grön Wei'
Betthä noch oft Unland in Doar'n un in Hei',
Doch de slietige Landmann, he deat sicf nich nog,
He tog öäwer 't Unland mit Roahack un Plog,
Un wo noch tojoahr de Doarn'n sünd weast,
Blöeuh'n dütt Soahr all Tüffeln, Rogg'n, Hoafer un Gea'st.
Ganz selt'n man treckt sicf noch 'n grön-bruner Strang,
Tum Andenk'n, sou schient 't fast, in 't Soatsfeld entlang.
„**Heidbalk'n**“ wea'n s' allwegs voan Ferermann nöäumt.
Un wecker eah kennt heatt un führt eah, de dröäumt
In längst verfloag'n Tied sicf torügg,
Sou wea'n s' de Bergang'nheit un Geg'nwart to d' Brügg.
Un de Swartdorn, de blöeuh't in d' Maiennacht,
Un 't Broakhohn schreeit, un de Lew erwacht,
Un de Zimm'n, de summ'n, un de Bottervoggel flüggt,
Un de Bullkäfers brumm'n, as lert'n s' 'n Gedicht,
Un de Glock'nblömer lü'n, un de Sunn moakt 'n Mien,
As woll s' mit eahr Stroahl'a de **Heidbalk'n** verkoahl'n.
Un 't weer doch schoa' um de schöeune Natur! —
„Soa, das sagst Du!“ röppt doa 'n halw städt'scher Buer.
„Ich denke ganz anders. Für mich hat nur Wert,
Was die Scheune uns füllt, was uns Reichtum beschert.
Drum schwärm' ich auch niemals für schöne Natur.
Ich schäze und preise allein die **Kultur!**“ —

Un weil ic^t nu annehm, he woll mi nich fränk'n,
Un weil ic^t ouf oahn', deatt noch eannern sou denk'n,
Drum herow ic^t, deatt 'n jerer wett,
Wo 't moal sön 'n Heidbalk'n loatn heatt,
Hier glics sön 'n etlich unnermoalt.
Zwoar is de Feärw' man slicht, se proahlt
Nich grout un blend't ouf nich. —
Doch deatt ic^t man deatt een noch jegg:
De Heidball'n sünd hier Minsch'n.
Un doamit will 'c Su wünsch'n
Recht vööl Blässer!

De Woaler voan eahr.

Inhalts-Verzeichnis.

1. 'n lüttge oldmärkisch Wiehnachtsgejchicht	1
2. Sou een' Köster weast mi nich	5
3. Voan 'n oll'n Baron Nanu	9
4. Wo 't anlegg, deatt Lumpensammler Kreft nich vörwärts famm	11
5. De Vertreter in de Lennwandshütt	15
6. Upp wecker Wies' Woatermöller Isendroahrt deatt föäb'nt Gebot wearrer ler't heatt	17
7. Upp eein'n Beein is nich got Stoah'n	19
8. Vöerjroag giwt keein Roakloag	21
9. Worüm Mehldau's Voarrer in d' Schün sloab'n mußt' un watt eam doa dröäumt heatt	24
10. Frealn Jochen un de verkehrt „Fett-Wassermann“	27
11. Wait sön 'n Isenboahner all'nß weit'n schall	31
12. Schoster Kranz	32
13. Kremfau'n sien „Wackernoageln“	34
14. Nich jever heatt dean 'n Sinn doasöer	37
15. „Und sie bewegt sich doch“	38
16. 'n sta'l Tomotung	40
17. He wett, worüm	41
18. Joa, Barrer Kiehn, Dien Kunst in Ehr'n	43
19. He will datt schöeune Amt verloat'n	47
20. Jea, mit sön 'n Flint kunn he nich dräp'n	48
21. He lid't am En ouf an de Ploag	49
22. 'n Klein Missverständnis	52
23. 'n Laiddagswahl voan näg'muwirtig	54
24. Keein Fachmann	55

UNIV. OF
MINNESOTA LIBRARIES

'n lüttge oldmärkisch Wiehnachts- geschicht.

't weern gisten virtig Joahr, doa üterte¹⁾ in 'n Dörb
bi Klobenwall de Buer Möller in 'n Krög bi Kröger
Knuft'n, deatt he an 'n eannern Dag noch noa d' Stadt
müfft, um eahr Muddern deatt Wiehnachtskof'nmehl to hoal'n.
Un weil deatt nu sou eeinnival is upp'n Lan'n, de eein, de
steaht un geaht un föhrt föer ahln, sou sä oll Knuft:
„Kannst mi man eenig grout Tunn vull Häring von Koup-
mann Düern mitbesoarg'n.“ — „Mien Lienöäl, glöäuw icf,
is woll ouf all seadig; goah doch moal doanoa hen“,
wünscht Buer Kloas; Buer Schütt woll Zuckerfroam föer
jien' beid'n Skinner, de Snierer Twäern²⁾ un Goarn un ouf
— doch dütt sä he eam heimlich, weil Kröger Knuft'n sien
nißt bögg³⁾ — 'n halw' Ell' Priem. Ouk Krögers Mudder
har noch mehrere Wünsch, de je dean'n oll'n vöölbepackten
Möller öäverdrog. —

„Wenn he deatt ouf man ahl behölt!“ spigt Buer
Slus, de geärn watt öäwer eannern soppt. „Meinst hen
orrer hä?“ frog Prehm, de Smedd. „Icf glöäuw, deatt
lechte wead eam woll am jwoarst'n fall'n.“

Un he ha Recht, doch vahnt deatt man noch keiner.

An'n eannern Moarg'n, eh deatt Licht noch doagt, kna't
Buer Möller all dean 'n Stadtweg noa. Worum he sicf
sou fröeuß de Reif' ha unnernomm'n?“ De Doag weern
foart, doch länger was de Weg, un doato ha eahr Mudder

1) äußerte. 2) Zwirn. 3) taugt.

... eam dentt strengst'ns anbefoah'n, deatt he Klock fief wearre
... müft' to Hus sick infin'n, weil deatt de heilig Dabnd weer,
... an je noch back'r woll un ouf d' Kindskinner noch 'n Baum
... behäng'n: — „Off he deatt ouf woll ahl behölt?“ Dütt
olle dumme Woart voan Buer Slus'n was Möllern ver'gt
ganz Nacht in sien'n Draun rum goahn, un he ha luter
Priem in sien grout Tunn un Häring in sien'n Buddel hat
un Krögers Muddern eahn Semmelbüdel voll Lienöäl,
Twäern un Zuckertringeln. Un nu feel eam deatt wearre
in. Watt de oll spitzfinnig Smedd mit sien Bemerkung doch
ha seggn wollt? „Na töf mi, Di betoahl ic Reijioahr glichs
Dien Rechnung, un denn kann Di Dien ganzer Iisenkroam
verrost'n.“ Mit düffen un noch ähnlichen Gedanken kamm
Möller endlich hen noa Klobenwall. Sien Sach was noa
de Umstän'n bald verricht, un Lienöäl, Mehl un Häring
leg'n wollverwoahrt upp sien'n Woag'n; blouß för dean'n
Smierermeister müft he noch dean'n Kaustrick köäub'n. Süh
doa, as he sou um de Eck herümmer leep, kamm plötzlich
eam de fözteinjöhrig Jung voan Buer Slus'n in 'n Weg
gesprung'n. „Das paft sich schön,“ sä he, „daz ich Ihn'n
treff“ — denn he was Schriewerjung bi eer'n Afkoo't'n,
drum sprok he houchdütsch — „Vader is auch hier, vielleicht
könn'n wir mit Ihn'n gar nach Hause fahren?“ „S, doavoan
heatt joa Boarer mi nich moal watt seaggt, we weern doch
gistern Dabnd erst tosamm'n,“ un doamit dacht he wearre
an de dumme Froag. Doch as 'n echten Buern sä he:
„Soa, mitsöhren kön'n Ze, blouß ahl to lang derft nich mehr
duern,“ un leep un köfft dean'n Priem un geaht denn noa
sien Utspann,¹⁾ wo sick ouf Slus mit sien'n Schriewerjung'n
hald instellt. Doch wer nu denkt, deatt se noa Hus föhrn,
irrt; eah smeckt to got deatt olle Bahrsch Beer, wovoan se
ein'n Schopp'n noa 'n eannern drink'n.

1) Ausspannung.

Doamit kamm denn de Tied heran, wo Möllers Mudder woll eahn Kol'n in 'n Backvab'¹⁾ schub'n und ha doch noch keein Mehl un ouf keein Beärm.²⁾ — „Wo de oll Kerl woll wearre stickt?“ so reep se eenmoal, tweeimoal, teinmoal ut. Iea, wo de stickt! In 'n deeb'n Sneei woat' he bi düstrer Nacht mit sien'n beid'n Päer, un 't ha sien Don, deatt s' man nich ganz noch stäk'n bleuw'n. „Watt deatt doch hüt blouß lang duert,bett we to Hus fünd?“ fö oll Möller, „we föhrn joa woll all drüithalw Stun'n.“ „Joa, Barrer,³⁾ sou rasch geahrt bott nich as dunnmoals, wo Du Dien'n Brun'n⁴⁾ noa d' Ma'cht⁵⁾ broachst, un Du Di, weil Du keein Spoarn⁶⁾ besiegt, 'n spiz'n Woagel derch de Stäwelni⁷⁾ floppt hast, womit Du denn dean'n oll'n dicn' Hinnerk⁸⁾ sou'n bittchen fizelst, deatt he sou antorönn'n sing, un Du erst: „Kehrt mi! Kehrt mi!“ roap'n — — — „Bladauz! Un fehrt mi, fehrt mi! ha'n se ouf roap'n können, wenn s' fülmst nich meanches ha'n to fehrn noch hat. De Dälbüddel, Mehlsack, Semmelbüddel, de Häringstunn mit eahr'n ganzen Inhalt feel öäwer eah un noch tolezt de Woag'n. —

„De oll infoame Groab'n!“ Deatt was deatt erste Woart, watt Möller voan sick gaww un doamit hulp'n se de umgestearte Ka⁹⁾ wearre upp de Beein, load'n Mehl un Däl un Büdel wearre rupp. — „Doch, watt is denn man mit de Tunn passeert?“ Watt was passeert? De Bodd'n was ruterfall'n, und ahl de doubd'n Meersbewoahner legen in 'n Sneei. Zum Glück ha noch de Schriewerjung 'n Striekholtschachtel in sien Tasch, de oppert he, un Slus un Möller fischt'n de Dierter¹⁰⁾ wearre in de Tunn. Als se de mühsaam Arbeit ha'n vollbracht, ging 't wierer. To Sicherheit jedoch set't keiner sick wearre upp'n Woag'n.

1) Backofen. 2) Wärme. 3) Gevatter. 4) braunes Pferd. 5) Markt.
6) Sporen. 7) Stiefeln. 8) Spottname. 9) Wagen. 10) Tiere.

Buer Möller namm deatt Soadelpäerd bi'n Kopp; Slus hung sick achter¹⁾ an de Rung un de Afkoat'lehrling irrite hinner'n Woag'n hä. Deatt was 'n Tasf'n un'n Föhl n, un doamit kem'n s' in een Gehölz. — „Wo bin ic? Wo bin ic?“ reep plötzlich lut 'n Stimm ut höächster Höi, un Slus erkennt bald, wenn 't ouf plattdütsch weer, deatt deatt de Sproak was voan sien'n Soahn. „Striek doch moal 'n Striekholt an, deatt we Di sehn könn'n,“ sä he. Doch bi dean'n Flug, dean'n sick de Jung ha leist, weer eam de Schachtel ut de Tasch rutsloag'n. „Ich hab sie nich,“ entgegnt he, un doamit kamm eam de Grinnerung an sien geleherte Bildung wearrer trügg. Voader Slus besunn sick, deatt he deatt Punktüg²⁾ in sien'n Sönndagskittel ha; he pikt also dean'n Lust'nspringer eahrn Standoart Kloar un pikt un pikt eam endlich runner voan de Berk³⁾. „Wo bist denn doa man rupper koam'n?“ frog Buer Möller. „Tea, dieses weiß ich selber nich; ich fühlte plötzlich etwas Buschwerk zwischen meine Füße, was mich denn in die Höh rein riß.“ „Deatt wettst Du nich, denn goah mi man mit Diene ganze städtische Bildung aff,“ sä Buer Möller mit'n grout'n Hub'⁴⁾ Spott in Woart un Mien: denn he dacht bi de Antwoort an de dummi Froag voan 'n oll'n Slus'n. De merkt deatt ouf un foahrt doarum sien'n Sprößling an un sä: „Bijt bi Dien Twiern⁵⁾ upp de Berk geroa'n, de Möllers Woag'n ha to Gär boag'n, un as de Baum dunn uppwärts swact,⁶⁾ heatt he Di mitnoahm.“ Un deatt's sou was, ha'n woll dean'n Bengel de Berk'n jülmst noch lehrt, wenn he sick voan de Achtersied nich ha noa vearn hen moakt. Denn mancher Baum, de namm noch sien'n Weg derch Möllers Wag'n un mancher Angst- un Schreckensroop⁷⁾ noch öäwer de Gesellschaft eahre Lipp'n,bett sc to Hus weern.

¹⁾ hinten. ²⁾ Stahlfeuerzeug. ³⁾ Birke. ⁴⁾ Haufen. ⁵⁾ Irren.
⁶⁾ sleg. ⁷⁾ Schreckensruf.

Mit Möllers Muddern eahrn Wiehnachtskof'n woard
't deatt Joahr nist; ouf gaww't bi Buer Schütt'n keein
Zuckertringel an'n Baum; un weder bi Kröger Knust'n noa'n
lütt'n Koater moal 'n soaldig'n Häring ät'n woll, dean'n
smeckt he höll'schen peckig, un deatt kamm voan deatt Mehl
un voan dean'n Däl. Un wenn voan Ju moal eeiner noa
Klobenwall un in sien Umgegnd kümmt, denn hört he doa
noch hütig'ndoags deatt Woart:

„Wenn he deatt ouf man ahl behölt
Un nich as Slus'n Jung doamit in 'n Baum rinföllt!“

Sou eein Köster weast mi nich!

Oll Reisk ha 't Geld doato,
De Jung de Stimm;
Un doarüm woard düß all noch vör sien Döäub,¹⁾
Tum Köster uteschn.
Soa, Köster mußt he wea'n,
Kost't, wait deatt woll!
Un 't duert nich lang, titt'leert'n cam
Uter Öllern, Brorer, Sweister,
Ahl 't ganze Dörb²⁾: de lüttge Köster.
As lüttge Köster kamm he denn all in de Schol,
Seet noa, kreeg Släg as lüttge Köster.
Un watt 'n Jung'n noch süß³⁾ passeert,
Cam drapp⁴⁾ deatt ahl as lüttgen Köster.
As lüttge Köster kamm he wearrer ut de Schol,
Leet sick voan 'n Prester konfermeern
Un ging denn noa de houhe Schol,
Um doa tum grout'n Köster to studeern. —

¹⁾ Taufe. ²⁾ Dorf. ³⁾ sonst. ⁴⁾ traf.

Doa satt he nu, ic glöäuw,¹⁾
He nöäumt²⁾ deatt tein Silvester³⁾
Un ler't⁴⁾ un ler't bi Dag un Nacht
Upp'n ganzen Kloof'n⁵⁾ grout'n Köster.

„Du, Mudder,” sä doa eeines Doags oll Reisk,
„Griep doch tweei Gös⁶⁾ un mäz⁷⁾ se fester,⁸⁾
De een föern Herrn Seminoarderekter,⁹⁾
De eanner föer'n lüttgen Köster.“ —
Weck Mudder leet sick deatt woll tweeimoal heet'n?
Reisklich foat't¹⁰⁾ de Gös un stoppt se in de Kist.
Un watt de Dierter nich voan sülmiß freekt'n,
Deatt woard eah mit Gewalt rin hißt. —
Upp düsse Wies' weern bald de Voggeln¹¹⁾ fett.
Un mit eah Blot leet'n se eahr Fæarrerleid¹²⁾
Un denn flog'n s' lous, hen noa de houhe Stätt,
Un Voader Reisk, da gaww eah deatt Geleiid.

„Se Herr, könn'n Se mi nich dean'n Weg noawies'n,
Tum Seminoarderekter Fell'n?“
Frog he. „Doa, gehen Sie nur immer diesen,
Und bei der Glocke des Direktors woll'n Sie schell'n,”
Sä de.

„Schön'n Dank!“ Un doamit leit de Oll sick foart,
Stüert richtig ouf upp t' groute Scholhus lous,
Un twengt¹³⁾ denn derch de isen Poart¹⁴⁾
Sick mit dean Herrn Dereltern siene Gous.
Natürlich föhrt de Weg eam derch de grötste Döär.
Doa stunn he nu in 'n Hus in 'n ünnst'n Stock
Un keek un twiert¹⁵⁾ do ümmer hen un hear
Un socht dean'n Herrn Dereltern siene Klock.

¹⁾ glaube. ²⁾ nennt. ³⁾ Semester. ⁴⁾ lernt. ⁵⁾ klugen. ⁶⁾ Gänse-
⁷⁾ mäzte. ⁸⁾ tüchtig. ⁹⁾ Seminardirektor. ¹⁰⁾ saßte. ¹¹⁾ Vögel. ¹²⁾ Feder-
kleid. ¹³⁾ zwang. ¹⁴⁾ Poorte. ¹⁵⁾ irrte.

„Watt 's dütt? Woll mi oll Mann de Kerl goar brühn?¹⁾

Drrer was he süß nich recht bi Sinn'n?

He sä doch, an de Klock, doa scholl ic lü'n,

Un ic kann doch keein Klock nich finn'n.“ —

Doch plötzlich öäverleept 't eam söt un licht:

„De Herr Derekter woahnt am En' in'n zweeit'n Stock.“

Und währnd he doa noa de Trepp rupp stigt,

Süht he boam²⁾ öäwer sick ouf all de Klock.

De foat't he denn mit fester Hand un lütt:

„Bim, bim! Bim, bim!“ un will'n Derekter rop'n.³⁾

Doch weil dütt but'n Tied sou vöäl as Füer bedütt,⁴⁾

Riet'n sick sougliets an virteiin Stub'n oap'n⁵⁾.

„Wo ist das Feuer denn? So sag'n Sie nur!“

Stöärmt'n⁶⁾ woll an seafzig⁷⁾ Köster upp eam lous.

„Watt? Füer?“ sä he, „davon heww ic keine Spur.

Ic bring blouß Gahrn Herrn Derekter hier 'ne Gous!

Un woll'n Se mich oll'n Minsch'n eein'n Gefalln don?

So sag'ns mich doch, wo komm ich zu den Mann.“ —

„Zum Seminardirektor wollen Sie? Da ist er schon,“
Reep düffer sülmlst und trat an Reisk'u ran.

„Gud'n Dag ouf, Herr Derekter!“ sä Reisk, „un'n Gruß,

Den Ihnen mein Familiqt sagen läft.

Un hier schickt Ihnen unser Mudder eine Gous,

Die hat sie extra erst vor Ihnen mäft.

Un denn wollt ich auch gleich bei die Geleg'nheit frag'n,

Wie das jekund um unsfern Gustav steahrt.

Un ob Sie auch nich über ihm könn'n klag'n,

Un ob er auch brav lernen deat?“

„Hm!“ moakt de Herr Derekter un keek bi in d' Höch't.

„Hm!“ moakt he wearrer un keek düttmoal doal,⁸⁾

Un denn schow he sick erst sien gold'n'n Brill' torecht.

1) necken. 2) oben. 3) rufen. 4) bedeutet. 5) offen. 6) stürmten.
7) fünfzig. 8) nieder.

Man sacht¹⁾ eam an, de Antwoart moakt eam Duval.
Doch endlich soat' he sic. Un he begünn²⁾:

„Was Ihnen Sohn da anbelangt,
Ich wohl im allgemeinen so zufrieden bin,
Obschon sein Fleiß bisweilen etwas schwankt.
Betreffs der Gans jedoch muß ich gestehn,
Daz ich sie nimmermehr kann nehm'n;
Denn da sie meine Schüler ja gesehn,
Müßt ich mich ewig ihrer schäm'n.
Drum rat ich Ihnen, 's ist das beste wohl,
Un braucht Sie auch nicht zu genieren,
Wenn Sie den vielgeschätzten Freund vom Kapitol
Schnurstracks zurück in seine Pfähle führen!“ —

„Sou!?” sä oll Reisk un stünn sülmiß as 'n Poahl,³⁾
Un sien sett Gous, de woard to luter Sünn.⁴⁾
„Nä, Herr Derekter, Se segg'n voan Kap'toal!⁵⁾
Sou'n grout Kap'toal sticht in sön'n Gous nich in!
Doch nähm'n S' mi man mien Geschenk nich öw'l,⁶⁾
Ett was joa blouß 'n Teif'n?⁷⁾ unser Dankbarkeit!
Un denn soat'⁸⁾ he de Gous um 'n Fot, bi'n Knöw'l,⁹⁾
Giwit dean'n Derektern d' Hand un geahrt, un geahrt
Großwegs noa Gustav'n sien Quarreer
Un kümmt doa an so ärgerlich,
Un lärmst dean'n Jung'n an: „Nu sett Di upp Dien Hous
un ler'!
Doch sou 'n Röster as d' Derekter weast mi nich!“

¹⁾ jah. ²⁾ begann. ³⁾ Pfahl. ⁴⁾ Sünde. ⁵⁾ Kapital. ⁶⁾ übel.
⁷⁾ Beichen. ⁸⁾ fast. ⁹⁾ Knöchel.

Doan 'n oll'n Baron Nanu.

Böer Joahr'n lewt upp Witteneär
De oll Baron Nanu.
Wer 'n bittchen¹⁾ ler't ha, nöäumt he „Er,”
To d' Meißt'n sä he „Du“.
„Nanu?“ froag'n Ze. Doa, jva, dett stimmt,
Deatt was sien richtig Noam'.
Zwoar schreab'n²⁾ woard he eanners schimpt,
Icf glöäuw „von Kaltengrab'n.“
Un wo he to dean'n Göeukel³⁾ kamm?
Nu derch sien eig'n Woart.
Denn off he gaww, off he watt nanum,
„Nanu“ flog eam bi foart.

Ens woll Nanu moal jagt'n goah'n.
He foat'st sick deatt Gewehr
Un pürscht upp Heii un Wisch un Ploan
Weidmännisch watt umher.

„Nanu, so lück dies Teufelsvich!
Ich rönn' all drithalb Stun'n，“
Schimpt he, „un hab' troß aller Müh
Noch nich mal 'n Schwanz gefunden!“

Doch hör, Nanu, watt wierer aff,
Noch upp Dien eig'n Gewei⁴⁾
Doa geaht deatt ümmer buff, biss, baff!
Doa jagt' oll Föster Mäß.
Nanu, de stuzt, brummt moal: „Nanu!“
Un herkt⁵⁾ 'n Augenblick.
Denn knipst he 'n Hoahn an d' Flint' in Ruh,
Lockt sick sien'n Hund an d' Strick
Un steart' t⁶⁾, groad as in jung'n Joahr'n,

1) bischen. 2) geschrieben. 3) Spitznamen. 4) Besitztum. 5) horcht.
6) stürzt.

— He ret sūlmst Karo'n mit —
Derch Tüffeln,¹⁾ Kleiver,²⁾ Röb'n³⁾ und Koarn
Hen, wo de Föster schütt.

„Nanu Mäz,“ reep he all ut d' Fearn,
„Ist Er denn heut im Krieg?
Fast scheint es so. Dann komm ich gern
Und half Ihm zu 'nem Sieg.“

„Joa!“ lacht oll Mäz, „joa, Herr Baron,
Die Schlacht war hart und heiß.
Doch ist der Feind nun meist entflohn,
Wenn er nicht liegt im Schweiß.
Und wer nich fiel durch mein Gewehr,
Durch Euch behielt er's Leb'n.
Denn seht, Ihr grubt dem Feindesheer
Ja selbst die Schützengräb'n.“

„Da hat Er Recht, Mäz, ja, das seh 'ch,“
Sä düß' un stünn doavöer
Un socht noa 'n Brügg un feek noa 'n Steg
Un wußt nich hen noch hear.
Mit 't Spring'n kunn eam deatt moardisch⁴⁾ mallör'n,
De Groab'n, de weer nich small.
Un rückwärts sick to rettereern,
Was ouf nich groad sien Fall.

Sou, während he noch sach un junn
Un matt dean'n Groab'n sien Moat
In Läng' un Breii, jüh an, doa fun
He plötzlich got'n Roat.
„Mäz,“ sä he, „Mäz, hör Er mal an,
Reich Er mir seinen Schaft,
Und rufe ich „Nanu!“, alsdann
Bieht Er aus Leibeskraft.“

1) Kartoffeln. 2) Klee. 3) Rüben. 4) sehr.

Geseaggt, gedoaan! Oll Mäß, de bot
De Flint, as d' Baron fü.
Doch düß'n paßt noch föer sien'n Fot
Rich recht de Uffspringstä
Drum tast't he noch watt upp un doal¹⁾
Un'n Groab'n un huppt un öwt²⁾
Un geahrt und steahrt denn wearret moal
Un kicht un stampft un pröwt.³⁾

„Nanu!“ — — — find ich denn keine Stell?,
Wollt't eam noch öäver d' Tung'n,
Dunn treckt oll Mäß all, un 'n Well
Ha dean'n Baron verflung'n.
Du, watt deatt bluwwert,⁴⁾ bloast un wöhlt
Doa un'n in Mott⁵⁾ un Sand.
Zwoar duert nich lang'n, dunn tappt un föhlt
He glücklich sick an 't Land.
„Mäß,“ säh he, „Mäß, was muß ich seh'n,
Steh Er nicht so verzagt!
Doch 's nächstemaal, da wart't Er schön,
Bis ich „Nanu“ gesagt!“

Wo 't anlegg,
deatt Lumpensammler Kreft nich
vöerwärts kamm.

„Wo scholl't anlegg'n“, sou les ic all
Ut Zu Gesicht un Mien,
„An 'n Fliet upp'n Fel', in Hus un Stall,
Un d' Psleg von Kœuh un Swien.

1) nieder. 2) übt. 3) prüft. 4) gurgelt. 5) Morast.

Stün' he man moarg'ns klock fief to Höch't
Un rœucht sien Hand un Got;
Denn weer 't gewiß, ouf Kreft, de bröcht
Deatt bald to Hoab' un Got." —

Doch hoalt moal an, wenn ic̄ Tu stör',
Ze sind klock fief erst wach,
Un Kreft, de wacht oft all klock veer;
Wenn ouf voan'n eannern Dag.

Un deatt he d' Hand nich müzig höll,
Seaggt Tu de kloar Verstand;
Denn Kreft, de sitt bi 't Koart'nsböll,
Un doabi brukft man d' Hand.

Drum koart un bündig rutgeseaggjt:
Tu Grund, de schient mi flau!
Watt Kreft'n rück= statt vörwärts bracht,
Deatt was — nu was sien Frau.

"Da!" hör ic̄ all de Frau'n segg'n,
"Sowatt, deatt is nich recht!
Doato mütt he erst Tüg'n breng'n
Un zwoar ut uns' Geslecht."

Ut Tu Geslecht, o weh, denn mütt
Doch hoalt, deatt paßt joa schöeun;
Mien Tügen is oll Jochen Schütt
Un deatt is woll sou ein. —

Lehn'n Ze 'n nich aff, denn hört mi an:
Kreft was in meanch Gemein
Als Hoaf'n=,¹⁾ Knoup=²⁾ un Bilzermann³⁾
Bekanut bi Grout un Kleiin.

Un weern Jung'n watt Slimmis pässeert,
Orr' Döert'n plazt de Sack',
Denn was he doa und arreteert
De Lumpen in 'n Sack.

¹⁾ Haken= ²⁾ Knopf= ³⁾ Bilzermann.

Sou woard dean'n Gannern Schoa' sien Brout,
De Gannern Kreih'¹⁾ sien Dub'n²⁾
Un was eam moal de Seg'n to grout,
Hulp Mudder eam mit schub'n.

Ouk neulich ömt³⁾ s' düß Ehstandspflicht.
Se spannt sick in de Scher'⁴⁾
Un Kreft, de ging ganz fröuh un licht
moal'n tiedlang achterhear.⁵⁾

Tolezt sā he: „Stroam'n⁶⁾ Di voan d' Last
De Ärm, denn sett man doal.“⁷⁾
Un doamit lä he d' Säck erst fast
Un ka't⁸⁾ ouk wearrr moal.

Un ka't. Un as he nich mehr kunn,
Spannt sick de Olsh wear'r in
Un schow,bett eahr de Dat'n⁹⁾ swun¹⁰⁾
Un denn müft he wearrr rin.

So ging deatt all 'n ewig Tied.
Gahr stroamt'n Föt un Hän'n.
Un doabi was de Weg nich wiet;
Blousz hüt woll he nich en'n. —

„Süh doa!“ sā Kreft'sch, „ieß, Tochen Schütt
Rümmt joa dean'n Stieg noch lang.
Off de woll noch noa'n Dokter mütt?
Am En' is eeiner frank.“

Un doamit frog s' eam all: „Is 't slimm!“
Hoalst Möllern orrer Kruß?“
„Iß?“ stutzt oll Schütt, „iß? Nä! Worüm?
Iß goah joa doch noa Hus.“
„Noa Hus? Un hier in düsse Richt?,¹¹⁾
Denn bist doch woll verer't!“¹²⁾

¹⁾ Krähen. ²⁾ Tauben. ³⁾ übte. ⁴⁾ Schere der Karre. ⁵⁾ hinterher.
⁶⁾ Schmerzen. ⁷⁾ nieder. ⁸⁾ farrt. ⁹⁾ Atem. ¹⁰⁾ ausging.

¹¹⁾ Richtung. ¹²⁾ verirrt.

„Nä,” lacht oll Schütt, „nä Kreftsch, mi dücht,
De Sach is umgekehrt. —

Orr’r hebb’n Je beid’n mi blouß föer’n Ma’n?¹⁾
Kiekt doch, doa lie’t uns Dart.
Je öäwer komm’n, sou as Je ka’n,
Rich hen, nä, Je komm’n foart.“ —

„Foart voan tohus, bi Mitternacht?
Deat is groad nich uns’ Will![”]
Sä Kreftsch, un ka’t’n bittchen sächt
Un hoal toleht ganz still.

„Doa, richtig, doa schient jua uns’ Licht.
Sühst woll? Doa links voan’t Holt,[”]
Reep Kreft un moakt doabi ’n Gesicht,
As ha he d’ Säck vull Gold. —

„Nä, Sochen, nu erklär uns dütt.
Deatt is ’n Streich ut d’ Höll.
Un sicher heatt de Böeuf’ as d’ Drütt
De Finger mit in ’t Spöll.“

„De Böeuf[”],“ lacht Schütt, „will’n Je’t sou nöäum’n,
Denn kann ic̄ nist to segg’n.
Mi schient, ett kümmt mehr voan Ju Dröäum’n
Un Don ahn Öäwerlegg’n.

Du Kreft, kiel doch, Du treckst de Kä’,²⁾
Un weern de Arm Di loah’m,
Denn heatt Ju Mudder, düß’ oll Ma’,³⁾
Se flank wear’ rückwärts schoab’n.

1) Narren. 2) Karre. 3) Narr.

De Vertreter in de Lennwandshütt.¹⁾

Dean'n ganz'n Wint'r ha deatt Spinnrad snurrt un Haspel un de Tschrovahm eahre Flittchen²⁾ sneatt'n,³⁾ as woll'n se de Geheimnis voan de halwe Welt upproll'n. To Fazloaw'n⁴⁾ fatt deatt Goarn upp'n Bewstohl, un Behns Rieckchen jog deatt Schiffchen derch de Foam⁵⁾ un doabi dröäumt eah: Se un Schütt'n Gustav feet'n in deatt Schiff und föhrt'n vuller Glück un Freii doahen derch 't lange Leb'n. Deatt dröäumt eah. —

Un deatt Schütt'n Gustav dean'n sülm Gedank'n ha, wenn he man erst to d' Bingstied upp'n Anger vör 't Dörb bi Nachtigallenstag un Moandschien de Lennwand voan de Gemeiin bewacht, deatt weer de zweitee Deeil voan eahrn söt'n Draum. Un doabi dacht de true Deern nich an deatt Woart: „De Draum, de drüggt!“⁶⁾ lä, as de Foam mit eenmoal „Knips!“ jää, un deatt lütt Schiff oahn' Rückficht upp sien Bassaschier to Gär flog, sick ouf dean'n Knips nich wierer ut, sondern lewt un wewt un swewt man blouß föer eahr'n Gustav. —

Un he? Ut dean'n sien Woart'n un Benehm'n se ahl de Foam föer eahr'n söt'n Draum sick spunn? It segg noch nißt! Doch deatt will ic zu all vermel'n, deatt, wenn 'nmoal de Bleikted⁷⁾ föer uns ahl'n kümmt, nich jerer spunn'n Foam to Lennwand woard, un deatt öäwer manches Schiff, watt unser Hoffnung beagt⁸⁾ deatt Woat'r sleat.⁹⁾ —

De Fröehjoahrstied kamm ran, un to dean'n Blom'n-snee, de sick upp Appel-, Bär=¹⁰⁾ un Kirschbaum lä, gesellt sick ouf de Lennwand öäwer 'n Anger, un dicht daabi, doa stunn de Hütt', un Gustav ha doarin de Wach. — De

1) Leinwandshütte. 2) Flügel. 3) geworfen. 4) Fastnacht. 5) Fäden. 6) trägt. 7) Bleichzeit. 8) birgt. 9) schlägt. 10) Birn-.

Nachtigall'n sung'n in de Rontdornheet un fleit'n¹⁾ voan de Lew un eahre Lust. — Hört he deatt woll? Behns Nielchen mücht glöäuw'n. Doch Snierer King un Krull, de Smedd, de spät noch ut't Noawerzsdörb²⁾ trügg kem'n, de glöäuwn't nich; deun also snarkt³⁾ deatt in de Hütt'. — „De Bengel snüst⁴⁾ doch düller as de Bloasbalg in Dien Smeä,” sä King. „Gam⁵⁾ weard doch woll nich goar watt fehl'n; am Gn'u is he voan'u Alp besall'n; will'n doch moal hen, um totosehn“ — un doamit lenkt'n se eahr Schritt voan'n Weg un ging'n noa de Hütt! —

„Du, Gustav, snark doch man nich sou; Du moakst joa fülmst de Spižbob'n graulich,“ reep Meister Krull, de vearn⁶⁾ ging un klopp mit sien'n Dagstock⁷⁾ upp'n Poſi'n voan Gustav'n sien Quartier. Süh doa! Deatt hulp ouk richtig watt. Doch bald, dunn snow un puſt deatt um sou düller. „He schient doch wirklich frank to sind, griep eam doch moal 'n bittchen an de Hän'n, un weck eam upp ut sien'n Draum,“ roat⁸⁾ Snierer King, de achter⁹⁾ stünn. „Soa, griep eam man, wenn Du 't kannst! Ich bin binoah allbett an 't Kopp'en hen un heww noch nich moal'n Stück voan sien grout Tœurn'n¹⁰⁾ foat'l'¹¹⁾ entgegnt Krull. Doch rascher noch as ich 't segg'n kann, reep he: „O, Barrer,¹²⁾ Barrer, watt is dütt, deep unner 't Strouh hier lie't 'n Kopp, un ahl de Hoar swah'n eam to Beag! — Loup¹³⁾ doch moal hen un hoal'n Schult'n un de Schöpp'n!“ — „Watt, blouß 'n Kopp un wierer nist?! Denn will ich man gliest Füer rop'n.“ Un doamit loamenteert de Snierer lous: „Hülp, Hülp, to Hülp!“ un rönnt doavoan un duert nich lang, ha he de ganz Gemein to Beein.

Deatt was 'n Uppruhr un 'n Schreein. De Mannslü kem'n mit Füerhoaf'n, de Frau'n mit Emmer¹⁴⁾ un mit

1) flöteten. 2) Nachbarsdorf. 3) schnarchte. 4) schnaußt. 5) Zhm.
6) vorne. 7) Gehstock. 8) riet. 9) hinten. 10) Zehen. 11) gesäßt.
12) Gevatter. 13) Lauf. 14) Eimer.

Stoaf'n.¹⁾ Un jerer frog: „Wo is deatt Füer?“ — Währnd des, doa ha sick doch oll Krull all watt besunn'n. He woagt 't, beföhlt dean'n Kopp voan boam'n²⁾ un voan un'n un woard gewoahr, deatt 't goar keein Kopp moal weer. — Nää, 'n Swieuägel ha sick deatt Bergnöy'n moakt, de Voagerstä voan Schütt'n Gustav to betreck'n³⁾ un nich blouß Ring'n un Krull'n, fülmst ganz Gemein to ged'n. Un Gustav, wo was de? To Hus, bi Rieckchen orrer wo? — Ich kann 't zu nich verroa'n. De Foam' sä „Knips!“ deatt Schiff was unnergoah'n. —

Upp wecker Wies' Woater= möller Isendroahrt deatt föäb'nt Gebot wearrrer ler't heatt.

Un d' Ossenbæk, bi Hummelskoat,
Doa moalt vöer langen Joahr'n
Oll Woatermöller Isendroahrt
De Lü' deatt Mehl ut't Kvarn.

Deatt Mehl was schöeun; deatt Brout woard got.
Blouß watt de Möll nich ehrt,
Was, Isendroahrt ha't föäb nt Gebot
All bittchen sehr verler't.

Nu stün' he zwoar deatt fülmst nich in;
Nää, he lä' sick upp 't Strie'n,
Bett eam deatt ut sien'n Mund un Sina
In'n Sloap moal müft entglie'n.

1) Stangen. 2) oben. 3) beziehen.

Ens nämlich satt an'n Sommerdag
De Oll in d' Kirch un sung
Un heel sick un sien Noawers wach;
Sou quält he Liew un Lung'.

Doch wett'st nich, Barrer¹⁾ Isendroaht,
Watt Du Di ouf gliet krümmst,
De Sloap verlangt sien Depp'ntoat.²⁾
Groad sou, as Du Dien'n nimmst.

Un richtig hoal, ik seggt kum ut,
Dunn sung he nich, he brummt,
Un wearre noa'n klein Minut
Was he all ganz verstimmt.

De Gärgel³⁾ schallt mit kräftig Stimm
Un sien mischt sick mit mang,
Erst lies', denn luter: Bim, bim, bim, bim,
Un ging voan Bank to Bank.

Un bimt ouf, wo oll Isendroaht
Sien Mirragschläfchen höll,
Un kief, dean'n Möllern klingt deatt groad,
As weer 't sien Klock upp d' Möll,

Drum wend't he sick halwlinks und gaww
Sien'n Noaver een'in mit d' Fust
Un reep: „Olsch, loup, deatt Mehl is aff,
N' slecht Ratt, de nich got must.“⁴⁾

Doch kum was de Befehl entfloh'n,
Dunn woakt he all un sach
De Folgen voan sien Woart un Don
An d' Gannern eahr Gelach.⁵⁾

Un sach s' nich blouß, nä, nä, he hört
Un föhlt eahr ouf recht got;
Un doaderch heatt he wearre ler't
Voan neei'n deatt föäb'nt Gebot.

¹⁾ Gevatter. ²⁾ Deputat. ³⁾ Orgel. ⁴⁾ Sprichw. f. Stehlen. ⁵⁾ Lachen.

Upp eein'n Beein is nich got Stoah'n.

He was 'n Snoakschen,¹⁾ de oll Sieth;
All achtzig Joahr un witt behoart,
Ha he sick ut sien Söäuglingstied
Doch noch 'n Kleinoud uppbevoahrt
Un dütt befeek he oft in Still'n;
Denn meistens drog he 't joa in d' Tasch.
Statt Mudder mußt' de Kröger füll'n.
Ze roa'n 't, düß Demant was sien Flasch.
Nu segg'n zwoar ahl eahr Frün'n ganz Kloar:
„Upp eein'n Beein is nich got Stoahn;“
Doch Sieth'n bracht s' goar in Gefahr,
Upp eein'n Beein noa Hus to goahn.
Un deatt kamm sou: Bi Koupmann Höäg'n
Ha he sick wearrer as so oft,
Zöer sien'n fern'n Leb'nsweg'n
'n neeit Woar hölt'n Tüffeln²⁾ kost.
Un währnd he noch satt un drunk
Un weiht de Dinger glieks watt in,
Kem'n Zochen Blätz un Stoffel Slunk
Doa plötzlich in de Döär herin.
„Na, nu giwt deatt Bleesseer en gros“,
Keep Höäg un blinzt mit Aug un grient.³⁾
Zwoar Sieth, de sä doa Brennwiен to,
Weil eam deatt Woart watt natter schient.
Un derch düß Noam'ns söt Erregung
Geret'n⁴⁾ bald sien bei'n Lippen
Ganz dull in heftige Bewegung
Un smet'n⁵⁾ bannig⁶⁾ groute Schüpp'n.

¹⁾ sonderbarer Mensch. ²⁾ Pantoffeln. ³⁾ lachte verschmitzt. ⁴⁾ gerieten. ⁵⁾ warfen. ⁶⁾ sehr.

Un schüppt'n upp un schüppt'n doal,¹⁾
Als wenn de Elf²⁾ utloup'n was,
Un schüppt'n noch, as eam mit 'n moal
Vöer 't Mulwerk stün 'n vulles Glas.
Un richtig! 't was Blässeer doarin,
Un Sieth heatt eam so sharp ankeef'n,
Deatt he nich siet-, noch rückwärts kunn;
Blouß noch noa utwärts kunn he bref'n.
Deatt dä he ouf mit grout'n Sprunk,
Un watt noch nich in Freiheit was,
Jog'n Jochen Blätz un Stoffel Slunk
Denn hinnerhä vulln's rut ut Glas.
Sou ging deatt woll'n moalerwatt,³⁾
Dunn brummt oll Slunk halwlut derch d' Zähn'n⁴⁾
„Mi dücht, we sünd nu sachtchen⁵⁾ satt,
Wo weer 't, wenn we noa Hus goah'n dä'n?“
„Soa, Barrer, glieks, ich bin doabi,“
Mött Blätz, „ich will mi goarnich ströeb'n,
Doch soulang töft⁶⁾ man noch upp mi,
Deatt'c mi kann'n hölt'n Tüffel köäup'n.“ —
„Watt, eein'n köfft Du Di blouß upp'n moal?“
Frog Sieth un spizt doabi de Ohr'n.
„Soa“, sä oll Blätz, „denn heuw 'c keein Luval,
Deatt mi de eanner geahrt verloar'n.
Wo is't, wenn Du Dien'n eein'n mi lettst,
Höög nimmt föer 't Poar blouß söäb'ntig⁷⁾ Penn,⁸⁾
Ich öäwer täll⁹⁾ Di, deatt Du 't wett'jt,
Glieks virtig föer dean'n eein'n in d' Hän'n.
Un süh! De Oll, de sett't de Jöt
Ouk düttmoal wearrer hinner d' Glasch;
Denn düff', de tußchelt eam so jöt:

1) nieder. 2) Elbe. 3) einige male. 4) Zähne. 5) allmählich.
6) wartet. 7) siebzig. 8) Pfennig. 9) zähle.

„Sloa to, frist¹⁾ joa sief Penn in d' Tasch.“ —
Nu joa, dean'n Sechser künne he tähl'n;
Doa fehlt eam an de sief nich eein;
Doch merkt he 't bald wo eanners fehl'n,
Un deatt was un'n an sien Beein.
Drum woard eam ouf de Tusch bemöeuht.
Doch, watt he loamenteert und schricht,
Off koalt he dä, off warm, off heoit,
Bläz ha dean'n Slav²⁾ un hol³⁾ eam dicht.
„Sou giw doch Du mi, Barrer Höäg“,
Fleht he, „denn man noch eein'n to.“
Doch kiek! Ouk de lewt sön'n oll Töäg,⁴⁾
Sä: „Ich verkäüp s' blouß in en gros.“ —
Nu gewt dean'n Oll'n got'n Roat,
He kann doch nüchternwies' nich hink'n.
Orrer schall he goar upp frischer Doat,
Slankweg dean'n ganzen Slav verdrink'n?
Off he deatt doan heatt orrer nich?
Ich wett' nich. Doch bekennt he oab'n,⁵⁾
Deatt he de Nacht, sett as 'n Snigg,⁶⁾
Upp ahl veer Föt noa Hus is froab'n.⁷⁾

Vörfroag giwt keein Noakloag.

Heatt deatt Getrei' watt un'ern Fot,
Dütt wett de Buer'smann recht got,
Denn dreaggt deatt ouf in 'n Aul⁸⁾ watt in,
Un deatt wuht ouf oll Buer Winn.

¹⁾ becommst. ²⁾ Pantoffel. ³⁾ hielt ihn fest. ⁴⁾ Züge. ⁵⁾ offen.
⁶⁾ Schnecke. ⁷⁾ gefrochen. ⁸⁾ Ernte.

Drum steek he, watt he igg'nst'n¹⁾ künne,
Alljährlich in sien'n Acker rin. —
Doch 't lezt Joahr kunn bi'n best'n Will'n
He doch dean'n Bodd'n de Tasch nich füll'n.
D' Schuld leg, deatt dü eam wirklich weieh,
Rich an eam, nä, an sien Beeih.
Süß moakt'n Buntkopp²⁾ un oll Bleß²⁾
Eam ümmier sön'n vermost'n Meß;³⁾
Blousz dütt Joahr leet'n s' eam in 'n Stich. —

Na, watt hulp doa vöäl Voam'nteern,
Sön'n Beeih is doch nich tobelehr'n,
Wenn deatt nich will, denn will deatt nich.
Drum sä oll Winn' to sien beid'n Knecht:
„Moakt mi doch moal 't Gespann torech't,
Ich will moal herk'n,⁴⁾ off in d' Stadt
Nich eeiner noch Meß ligg'n heatt“
Un föhrt ouf lous un herkt un tief,
All an d' drütt Döär, doa hört he gließ,
Upp d' Brörerstroat oll Soatler Kress'
Ha noch de ganze Kuhl vull Meß. —

Nu was oll Kress in Stadt un Land
Zwoar as 'n Snoatschen⁵⁾ watt bekannt;
Doch dacht oll Winn': „Kannst joa moal froag'n,
Kress' is joa Kress'
Un Meß is Meß,
Doa giwt deatt woll keein Däwerdroag'n,“
Un föhrt ouf hen, kloppt an un steah't
Bör Kress'n, de groad ät'n deat
Un bracht denn sien Gewerw⁶⁾ ouf an,
Sä: „Ich bin hier mit mien Gespann

¹⁾ irgend. ²⁾ Namen der Kühle. ³⁾ Dung. ⁴⁾ horchen.
⁵⁾ Sonderbarer Mensch. ⁶⁾ Ansiegen.

Un heww vernomm'n, Se, Meister Kress',
Har'n noch de ganze Kuhl¹⁾ vull Meß."
„Das stimmt!“ sä Kress'
„Un was für Meß!“ —
„Derf²⁾ icf' s' mi denn nich moal bekiefn?“
Frog Winn'.
Un Kress', de reep sien Frau, sä: „Fiekn,
Bring doch den Herrn nach d' Meßkuhl hin!“
Un Winn' besach de Meß in d' Kuhl,
Ging wearre rin, grieslacht um 't Mul,
Grieslacht un sä,
Deatt eam de Meß gefall'n dä
Un frog ouk glieks: „Kann 'cf' s' rutersmiet'n?“
Oll Kress' sä: „Nu,
Man immerzu!“ —
Un Winn' fung denn bi an toriet'n
Un reet, un woll noa'n drütthalw Stun'n
Was nich 'n Fvark³⁾ vull mehr voan un'n,
Nä, he ha all'ns upp sien'n Woag'n.
Drum ging he denn, um noatovroag'n,
Watt eam deatt Fürrer⁴⁾ kost'n scholl.
Doch kieft oll Kress'n, „Sünd Se doll?“
Biert⁵⁾ he dean'n Buern an un schricht:
„Den Meß, Herr, den verlöp ic nicht!“

1) Grube. 2) darf. 3) Dunggabel. 4) Füder. 5) lärmst.

Worüm Mehldau's Voarer in d' Schün¹⁾ sloab'n mußt, un watt eam doa dröäumt heatt.

Deatt scholl eahr fülmst de Neiid woll loat'n,
Upp Swien, doa gaww oll Mehldausch watt;
Se puzt se, striegelt s', as Saldoat'n,
Un furrern dä s', rund as 'n Fatt.

Un kamm moal 'n Fründ to gästere'rn
Orrer suact²⁾ se, schimpt se orrer dröäumt,
Denn plegt deatt meist'ns to passe'rn,
Deatt s' erst eahr Swien, denn Voarern nääumt.

Dean'n Oll'n, dean'n was deatt zwoar schaneerlich,
Deatt s' eam sou hinner 't Beeih herschüfft;
Blouß deeilmoal dücht 't eam nich blamerlich,
Wenn he de Swien noa 'n Swienkerl driftt.

Duk gästern trult³⁾ he wear' dean'n Beg
Entlang mit sön'n run'n Fatt:
Ett was 'n drütthalwjöährig Söäg;⁴⁾
He bracht s' noa 'n Händler Willem Katt.

Herr Katt tählt Mehldau'n in Kurant
Blank virtig Doaler föer deatt Swien,
De leet de Oll sacht ut sien Hand
In sön'n lütt Schäpelshüdel glie'n.

Nu wett 'n jerer, 'n Swien deatt wöhlt,
Smitt⁵⁾ sick vertveer⁶⁾ in Fär un Alsch.
Duk Mehldau'n sien, deatt tast't un föhlt
Un boahrt sick 'n richtig Lök in d' Tasch.

Un derch düff' Poart⁷⁾ rutscht denn mit 'nmoal
— de Oll, de was sou halw voan d' Stadt, —

1) Scheune. 2) erzählt. 3) rollte. 4) Sau. 5) wirft. 6) quer.
7) Pforte-Tür.

Deatt ganze sülwern Swien hendoal;
He dacht natürlich, 't was 'n Ratt.

Na, Ratt'n ha he nog in d' Ställ,
Doch wenn he s' sach, denn kunn he schreein,
Un nu set' eam upp freei'n Zel¹⁾
Bi d' Nacht sön Beeft²⁾ in 't Hous'nbeein.

„Watt moak ic?“ Was sien erst Gedant.
He namm dean'n Stock un wächst un haut
Sich ümmer an de Beein entlang,
Un wünscht de Ratt 'n raschen Doud.³⁾

Zea doch, sön'n Tüg⁴⁾ is man to teii,⁵⁾
Deatt kehrt sich an Stock un Släg.
Un darum was 't ouf voan de beeii
Oll Mehldau, de de Prügel kreeg.

Deatt müßt he ouf bald jülmst bekenn';
Wo öäver weard deatt Beeih he lous?
He soat's also mit beid'n Hän'n
De Ratt mitsamst'n siene Hous.

Un hinkt, sou rasch deatt eb'n geaht,
Dean'n Weg entlang un is sou vull,
Deatt eam deatt Beeft noch biet'n deat;
Denn Ratt'n biet'n goar to dull.

Na, doamit ha düß hüt got Wiel;
De pienigt Mehldau'n doch all nog,
Deatt s' eam sou derch de Nacht in Zel,
Bull Sweeit⁶⁾ un Angst no Hus hen jog.

„Du Mudder!“ reep he vör de Döär,
„Bearfeer⁷⁾ Di nich, ic bin 't, Dien Mann.
Stoah doch moal upp un kumm moal hear,
Doch erst treck Di 'n Boar Hanschen⁸⁾ au.

¹⁾ Feld. ²⁾ Bestie. ³⁾ Tod. ⁴⁾ Beug. ⁵⁾ zähe. ⁶⁾ Schweiß.
⁷⁾ erschrick. ⁸⁾ Handschuhe.

Un bring ouk Greifen¹⁾ un de Ratt
Un 'n Sack un 'n Beffen²⁾ mit to Stä;
Denn in mien Hous, doa sitt 'n Ratt,
Deatt is 'n ganz boaboarisch Beeih."

Nu was de Olsh zwoar all watt giftig,
Deatt he soulang'n voan Hus weg blew;
Doch dütt Signaal schient eahr sou driftig,
Deatt blank eahr ut de Færrern³⁾ drew.

Un rascher as 't eahr Boarer sä,
Leep se derch Hus un Küch und Koat,
Foat't Ratt, reet Greifen voan sien Kä'
Un bracht noch süß, watt he eahr roat.

Un in dean'n Sack, dean'n gröt'sten, steef
Se dean'n Oll'n mit Strump un Schoh,
Un deatt de Ratt man nich entweef,⁴⁾
Bun' se 'n eam um de Hüft'n to.

Un denn ging deatt Gejagte lous!
De Hund, de hult, de Ratt, de hoapt;⁵⁾
Un mit dean'n Beffen woard ut d' Hous
Tolezt de Jagdbeut' runner schroapt.

Doch eh deatt een voan bei'n reskeert
Un hoalt s' ouk ut'n Sack to Strecf,
Slog Mehldaus Mudder erst deatt Diert⁶⁾
Noch moale watt um d' Swienstall Ecf.

Erst darupp woagt se kühn de Doat,
Foat't rin un greep de Siegstroffän
Un treckt s' ganz langsam, Noat föer Noat,
Sou wiet, bett se s' kunn schimmern sehn, —

Dunn gaww deatt plötzlich eahrersiets
'n Schreei un 'n heftig Voamenteern:
„Du Suput,⁷⁾ Lüderjoahn, du Übz,
Wo kannst Du Di man sou blameern!

¹⁾ Hundename. ²⁾ Beffen. ³⁾ Federn. ⁴⁾ entwich. ⁵⁾ lauert. ⁶⁾ Tier. ⁷⁾ Saufaus.

Denkst, heast 'n Ratt in 't Housenbeein,
Un kümmst doamit noa Hus gebiſt.¹⁾
Un doabi föhlt glieks jerereein,
Keein Ratt, bewoahr, mien Mehlsack is't!

Un watt as't slimmst ic̄ bi eracht'!?
He beagt²⁾ deatt ganze Geld för d' Söäg!
Sou also finnst Du Dag un Nacht
Upp wierer nist, as upp dumm Töäg!³⁾
Drum goah to d' Stroaf hüt⁴⁾ man noa d' Schün!"
De Oll, de dä 't, un 't heatt eam dröäumt,
Deatt, wenn eahr Mudder jä: „Mien Swien,"
In Tokunst se auf eam mit nöäumt.

Freakn⁵⁾) Jochen un de verkehrt „Fett-Wässermann.“

„Du, Jochen, moak Di rasch torechtl!“
Het't Buer Freak sien'n lüttchen Knecht,
„Du müßt ganz ieligt moal noa d' Stadt,
Uns Söäg,⁶⁾ de we hebb'u slacht, de heatt,
Sou jeaggt oll Fleischbeschauer Kiehn,
Dean'n ganzen Liew vull voan Trichin'. —

„Du kennst doch doa Fett-Wässermann,
Dean'n mel' doch dütt moal drappwegs an,
Segg eam, he kunn, woll he 't betoahl'n,
Sick glieks upp Stun'n deatt Swien weghoal'n.“ —

Un Jochen, nu, de puht sick rasch,
Namm 'n Stock in d' Hand, stek d' Piep⁷⁾ in d' Tasch

¹⁾ geeilt. ²⁾ birgt. ³⁾ Zeug. ⁴⁾ heute. ⁵⁾ Zusammenziehung von Friedrich. ⁶⁾ Sau. ⁷⁾ Pfeife.

Un leep bald as 'n bissend¹⁾ Koh
In een'n Drapp noa d' Stadt hento.
Bi 't Dor²⁾ erft stun he an un hoall
Un sunn, watt he doa eig'ntlich woll. —

„Ach sou, deatt Swien. Doch Schinnerbrett,
Wo het't de Kerl denn man? Fett, Fett“

Tea, 't Fett swemmt bobb'n³⁾ nich blouß in d' Supp,
Ouk in uns' Jochen sien'n oll'n Kopp.
Un dacht he moal: „Nu heww 'ct eam fun'n,
Denn was oll Wassermann wear' un'n. —

„Fett, Fett“ so be't he eb'n wear',
Dunn kamm de Stroat entlang 'n Herr,
De was sou moager as 'n Brett,
„Wo komm 'ct,“ frog Jochen eam, „to Fett . . . ?“
Willst Du mich uzen dummer Laff!“

Sä he un wend't sick um un gaww
Lütt Jochen sön 'n Boar hinner d' Ohr'r,
Deatt he fülmst har deatt Fett verloar'n. —

„Mit Moagern spricht sick deatt nich got,
De löppt de Gall to licht in 't Blot.“
Dacht Jochen, „Kief, doa steah't 'n Dic'h'n,
Am En künnt doamit besser glück'n.“
Un ging ganz zoaghaft ran un lä
De sülwig Froag dean'n vöer, de sä:
„Lauf nich zu doll; lieg viel im Bett,
Un iß, was kannst. Denn kommst zu Fett!“ —
Nu leet zwoar dütt Rezept sick hör'n,
Blouß Jochen derft sick nich anfehr'n.
De twiert⁴⁾ denn ouk dean'n Weg groad ut,
Kamm an 'n Hus, doa duft't deatt rut,

1) wild gewordene. 2) Dor. 3) oben. 4) irrt.

M . . m . . sou söt, as Fettgeruch,
Deatt Jochen glieks moal ä't'n much';
He stün also, keef 't Hus sick an
Un las doa „Hotel Wassermann.“ —

Watt, „Wassermann?“ un swupp huppt rupp
De Fettkerl in uns' Jochen s' Supp.
„Nu heww 'd eam!“ reep he, „'t is gewiß,
Ick ruk 't,¹⁾ deatt dütt de Fettkerl is!“

Un doamit ging in 't Hus he rin,
Blew stief an d' Döär still stoahn un stün
Un frog tollezt: „Bin ic hier recht?
Ick bin Buer Freak'n sien lütt Knecht.
Mien Herr schick mi, he ha föer Ihn',
Herr Wassermann, 'n höllisch Swien,
Deatt is recht fett, blouß . . .“ „Gut, mein Sohn,
Das andre find'st sich später schon，“
Sä doarupp „Hotel-Wassermann“
Un reep sien'n Knecht: „Johann, spann an!“
Un denn bracht he uns Jochen 'n Snitt
Un sä: „Trink erst! Ich fahr gleich mit.“ —

Un 't duert nich lang, dunn stün'n de Peär,
Mit saint dean'n Woag'n vör de Döär
Un foart ging't ümmer heaste nich?,
Ut d'Stadt herut, entlang dean'n Weg.
Un weil de Woag'n sou stuckeln dä,
Was voan Vertell'n feeine Rä'.
Erst dicht vör 't Dörf²⁾ hel Wassermann
Sien Peär in 't Loup'n etwas an. —

Düss Gelegenheit namm Jochen woahr,
He host' t³⁾ un krazt sick moal in 't Hoar,

¹⁾ riedhe es. ²⁾ Dorf. ³⁾ hustet.

Un sä mit ganz unschüllig Mien':
„Is doch recht komisch mit sön'n Swien,
Deatt kann doch de Trichin'n verdroag'n
Un we, krieg'n we man 'n poar in'n Moag'n
Denn fün' w' all hops.“ Un Wassermann
Keek Jochen sou bedächtig an
Un sä: „Nun, ich hoff sicherlich,
Guer Schwein hat solche Biester nich.“ —
„Doch!“ reep doa Jochen, „Joa, Herr, joa,
Doarüm was icj joa eb'n doa!
Se leet'n mi man deatt nich segg'n.“ —
Aa Jochen, au, segg, kannst Du spring'n?
Denn verwärts, rasch, kief nich lang'n, do 't.
Süß', süß', befürmmt Di dütt nich got. —
Un Jochen, sett't ouf öäver 't Schütt,¹⁾
Doch ein'n namm he voan d' Pietsch noch mit.
Herr Wassermann, de öäver jog
Aoa Hus, deatt man de Stoub so flog.
Un Jochen stün un staunt un sach
Un wußt nich recht, wo eam geschach
Un sä tolezt: „Wer lett't sicj 't dröäum'n,
Trichin'n sünd groad sou slimm as Löeb'n;²⁾
Denn, wenn se deatt nich wirklich weern,
Würd Wassermann woll langsoam föh'ren.“ —

1) Wagenſchuß. 2) Löwen.

Watt sön 'n ISENBOAHNER¹⁾ all'ns wett'n schall.

De Zug, de jaaggt sou rasch daohen
Derch Wijchen, Hei un 't Feld,
Un 't schient, as woll he noch an 't En
Glieks hüt voan d' ganze Welt
Nu joa, he kann sick nich versüm'n,
Süß derft he sick nich Snellzug schrieb'n.
Un in dean'n Zug sien Klassen sitt'n,
In d' erst un zweit, am meist' in d' drütt'n,
De Passeschier: Mann, Frau un Kind
Un räk'n, wenn noa Hus se sünd.
Kiekt doa de Deern,²⁾ deatt is woll 'n Brut,
Denn se führt goar to glücklich ut;
Ouk spiëlt s' de Lippen dann un wann,
Se pröwt³⁾ woll, off s' noch küssen kann.
Nu kiekt dean'n Jung'n, de heatt watt ler't,
Man füh't eam an, un sicher kehrt
He hüt noa 't Öllernhus⁴⁾ torügg.
Sien Mudder wett't am En noch nich. —
Un sou kunn'n we noch wierer lesen,
Dunn sleit t de Zug. „Watt mag doa wesen?“
Un denn gaww deatt 'n düchtig'n Schupp
Un ahl sprung'n s' voan eahr Pläzen upp,
Un jerer steart't⁵⁾ an 't Fenster ran
Un keek dean'n Schaffner ängstlich an
Un frog eam: „Is denn was passiert?
Oder sind die Räder schlecht geschmiert?“
„Nein,“ sä de, „nein. Es hielt im Lauf
Uns nur ein Frevler schändlich auf.“ —

1) Eisenbahner. 2) Mädchen. 3) prüft. 4) Elternhaus. 5) stürzt.

Un doamit bracht'n s' vöer d' Maschien
'n Mann
Duf an;
De moakt nu groad keein Frevlermien.
Wie heißen Sie?" frag dean'n de Führer
Voan'n Zug un feek eam höll'schen an.
„O," sä de eanner, ic bin Snierer¹⁾
Ernst August Wilhelm Langermann."
„Sie standen doch dort auf dem Strang?"
Un Langermann, de street nich lang. —
„Un welches war der Grund?
Geb'n Sie uns den mal kund!" —
„O," sä de motig Snierer
Driest to dean'n Snellzugsführer,
„Erstlich woll ic doamit bewiesen,
Sön 'n Zug, un is he fülmst voan Izen,
Ict kann eam doch noch bremsen;
Un tweeit'ns mück 'd in all'n Ehr'n
Moal Fahr'n erfoahr'n Roatflag hör'n:
Womit lett sic 'n Frau woll temsen?²⁾

Schoster Kranz.

Noa d' Soltwe'sch³⁾ Ma'cht⁴⁾ mütt Grout um Kleein:
Kerls, Frau'n un Jung'n un Oll'n;
Koart rut geseaggt: de ganz Gemeein;
Doa lett sic keeiner hoal'n.
Se mün'n. Duf Schoster Kranz,
De mußt, 't was Obserwanz. —

1) Schneider. 2) händigen. 3) Salzwedeler. 4) Markt.

Ut Øbserwanz

Reet Schøster Kranz

Sick ouf dean'n Dag föer 't meist eein'n an.

Dütt Joahr geschach't bi Koupmann Wan'.

Un as he nu groad dun¹⁾ nog weer,

Sett's Kröger Wan eam vör de Döär.

„Sett's?“ Nä, töft²⁾ moal, he leaggt,

Noch besser is woll, „smet“³⁾ geseagg't.

Un Schøster Kranz, de mußt

Böer d' Döär

Nu ligg'n un wußt

Rich, weck he weer. —

Noa 'n Tiedlang fem'n tweei Männer ran,

De feek'n sick dean'n Schøster an

Un jä'n: „De bliwt hier ligg'n,

Wenni we'n nich unnerbring'n.“

Un doamit stellt'n s' eam upp d' Föt

Un froag'n Kranz'n, wo he heet

Un ouf: Wohen un he?

Doch düffer moakt blouß: „. . . h, h, h.“

Erst ganz tolezt kammt rut:

„U, u, u, u, u, ut,

Ut Øbserwanz,

Bi, i, i, in Schøster Kranz.“

„Ut Øbservanz?“, jä dunn de eein un feek dean'n eannern an,

„Deatt lie't woll nich hier in uns' Wan.“

„Doch,“ jä de eanner, „watt 'k di segg,

Ett is woll zwoar 'n ganz Endchen weg,

In d' Oldmark öäwer mütt noch ligg'n,

Ick hört dean'n Noam'n all öfters segg'n.“ —

Un doamit kreg'n s' dean'n Kranz bi'n Kroag'n

Un lä'n eam lievlang upp'n Woag'n,

1) betrunken. 2) wartet. 3) warj.

De hört ut Grout Rappin
'n Buern, Karl Mallin. —

Un Kranz, de wöhlt in 't Stronh sick rin
Un sleep denn bald ganz selig in. —

Geg'n Dab'nd was nu de Ma'cht verbi,
Drum ging'n, re'n, föhrt'n ahl de Lü
Noo Hus. Ouk Karl Mallin
Föhrt noa Rappin.

De Knechts, de spannt'n d' Bär aff,
Un watt upp 'n Woag'n lag, deatt gaww
De Bur run un sä: „Schuwt gliet
Doch moal dean'n Woag'n noch noa'n Diet,¹⁾
He is watt spact.²⁾“ Geseagggt, gedoan!
Un d' Woag'n stun groad as 'n Koahn
In 't Woater.

Noa Mitternacht weckt unsen Schöster nu de Koater,
He rich't sick upp,
Besach de Supp
Un sä: „Ich heww woll 'n ganz Deeil runner goat'n,
Doch deatt ett souvöäl was, heww 'k mi nich dröäum'n
loat'n.“

Kremfau'n sien „Wackernoageln.“

Oll Buer Kremfau fatt un fatt
Un keef groad nich entzükft;
Gam ha sien Jung ut Westerstadt
Moal wearre'r 'n Rechnung schickt.

1) Teich. 2) Die Mäder drohen auseinander zu fallen.

Sien Soahn, de Franz, was Semmerijt,
Un um sien Intkünft to vermehr'n,
Berfehl de Bengel upp 'n List —
Doch hoast, we woll'n dean'n Oll'n joa hör'n.
„Sön'n Jung'n!“, schimpt he, „ict seggt di joa,
He is nu bald veer Joahr doa,
Un ahl Beateljoahr, pož dunn un Hoageln!,
Köft he föer teuin Mark Wackernoageln!
Doa sloa doch glieks de Düwel rin!
Ict pinn' un noagel doch ouf oft
Un heww, sou lang icf Buer bin,
Noch nich moal föer 'n Doaler kost.“ —
„Doa,“ sä eahr Mudder, „Boaret loat,
Du deatt¹⁾ woll Unrecht an deatt Kind!
Dien Noageln sünd ouf blouß voan Droahrt,
Wer wett, wout dean'n Jung'n sien sünd.
Un denn kieß an, he heatt doch 'n Beet,
Orr' wo was 't, wo deatt Goarnland heet?
Un doasöer soargt he ganz gewiß,
Deatt d' Tun²⁾ drum rum de schlebst nich is.“ —
„Deatt mag he ouf! Doch segg ict Di,
Ict gew mi doamit nich tofre'n;³⁾
Mä, icf goah un erkundig mi
Erst moal doanova bi Koupmann Klähn.“
Un Kremfau geahrt, un Kremfau kümmert,
Un Kremfau loamenteert un schimpt:
„Sühst woll, ouf Klähn behaupt't un bliwt
Doabi, deatt 't sön Dart Noageln goarnich giwt.
Um besten is 't, wenn icks moal seh.“
Un doamit föhrt he stanterpeh⁴⁾

1) tuft. 2) Baum. 3) zufrieden. 4) sofort.

Mit 'n nächsten Zug noa Westerstadt.
Un weil eahr Franz groad Scholstun'n heatt,
Geahrt he allein in 'n Load'n rin
— Ett was bi Isenkoupmann Sieg'n —
Un frog denn doa, off he nich kunn
Föer 'n Gröschen Wackernoageln krieg'n.
Un Isen-Sieg krazt sich in 'n Voart
Un nimmt de Lerrer¹⁾ he un stigt
Un ficht un seaggt: „Nein, diese Art,
Mein lieber Mann, die führ'n wir nicht.“
Un Kremfau steart't²⁾ mit 'n hecit'n Kopf
Glieks stracks noa 'n Semmenoar nu rupp;
Mi oahnt deatt all, nu werd't woll hoageln
„Wies' mi,“ seaggt he to Franz, „doch moal Dien Wacker-
noageln!“
Doch Franz verlor' to sien'n Glück
De Ruh nich ein'n Augenblick,
He namm dean'n Slött'l³⁾ un slot drapp
Sien'n Voarer upp deatt Bökerschapp⁴⁾)
„Siehst Du,“ sä he, „im ersten Fach
Das sind sie da, sieh selber nach.“ --
Un Kremfau woard in düsse Stun'n
Woll föer dreehunnert Doaler flöker. —
„Ach sou,“ reep he, „nu heuw ic' t fun'n,
Dien Wackernoageln, deatt sünd Böker!“⁵⁾)

1) Leiter. 2) stürzt. 3) Schlüssel. 4) Bücherschrank. 5) Das Lesebuch von Wackernagel wurde früher in den Seminaren gebraucht.

Nich jerer heatt dean 'n Sinn doaföer.

De Rentier Hermann Schunk ut d' Stadt
Ha früher upp 'n Van'n 'n Buerhoff hatt,
De was eam so recht innig lew.
Doch weil sien Gh' oahn Grb'n blev,
Ha he 'n, un deatt geschüht joa oft,
Böer drütthalf Doahr an Kreihen verloft. —

Un Schunk, de tog mit got'n Mot
Noa d' Stadt un lä de Hän'n in 'n Schout.¹⁾ —
Doch jea, bi dütt Geschäft kamm man
Dean'n Buersmann d' Langwiel bald an. —

Watt kann denn ouf sön 'n Stadt Grouts be'n?²⁾
Deatt bittchen, watt 't doa giwt to sehn,
Is bald nist neeis. Un erst to hör'n?
Nu, deatt is oft tum Husumfehr'n.
Un watt au meist'n eein'n verdrütt?³⁾
Deatt keiner sick „Gud'n Dag“ moal bütt.⁴⁾ —
Doageg'n loaw ik deatt Land doch mi,
Doa kenn'n un grüzen sick de Vü
Un sitt'n as in 'n Poaradies.

Kum smelt't de Sneei, kum daut deatt Is,⁵⁾
Denn geahrt deatt Blöeuhn⁶⁾ un Sing'n an,
Un jerer find't Gefall'n doaran:
Mann, Frau un Kind un Old un Jung.

Un düsse Tied wählt denn ouf Schunk
Un flücht't sick mit sien Frau ut d' Stadt,
Hen, wo se ha 'n eahr'n Buerhoff hatt,

1) Schuß. 2) bieten. 3) verdrüßt. 4) wünscht. 5) Eis. 6) Blühen

Un goahn derch d' Feller, stieg'n upp d' Höeuh'n¹⁾
Un fin'n doa all'n's sou hübsch nn schöeun,
Un kiek'n ouf oft noa eahr'n Goar'n²⁾)

„Watt sünd die Strük³⁾ blouß stattlich woar'n!“
„Watt!“ röppt doa Schunk, „hör, singt nich all,
Doa in de Büsch 'n Nachtigall?

Joa, richtig hoal! Wo wea'n doa Kreih'n
Un ahl de Lü sid väwer frei'n!

Wenn eah man blouß de Katt nich nimmt!
Ich will doch moal . . . Süh an, doa kümmt,
Deatt paßt joa schöeun, Kreih antogohn.“
Un Schunk giwt eam denn toverstoahn,
Weck vernehm'n Gast eahr doa beeht. —

„Joa,“ sä oll Kreih, „ich hewwt all hört;
Deatt olle Beest,⁴⁾ deatt loamenteert
Un bla't⁵⁾ un wimmert d' ganze Nacht.
Ich heww de Jung'n's all öfters seaggt,
Se scholl 'n mit Eär noa eahr smiet'n.⁶⁾
Un helpt deatt nich, mütt 'd noch deatt Buschwerk rute-
riet'n.“

„Und sie bewegt sich doch.“

Van Hamburgbett noa Wien
Was keiner sou gelehrt

Als Fleischbeschauer Kiehn.

He woard drum ouf föer ehrt. —

Als Snierer kum he d' Mannslü kleein,

In 'n Winter 't Fleisch voan d' Swien bekiek'n

¹⁾ Höhen. ²⁾ Garten. ³⁾ Sträucher. ⁴⁾ Bestie. ⁵⁾ weint.
⁶⁾ warzen.

Un Sönndags goar för Hea't¹⁾ un Beein
Ouk neb'ni d' Wigelin²⁾ noch striek'n.

Zoa, he kunn vöäl un glöäurvt ouk vöäl.

Doch eein's woll eam nich in 'n Sinn,

Un deatt sa he oahn 'n grout Verhehl:

Deatt sič de Gär dreih'n lünn. —

„Is goarnich möglich, Barrer³⁾ Fett,“

Keep he, „denk Di doch moal 'n Gi,

Un upp dütt Gi nu doa, doa sett

Moal 'n Minsch'n rupp un denn, denn dreih;⁴⁾

Schäft seh'n, wo de datt Flieg'n⁵⁾ fricht.

Un nu fegg' an, heast Du all floag'n?

Jet facht 't noch nich. Nä, nä, mi dücht,

Du siſt ganz fast bi uns in Voag'n.⁶⁾ —“

Doch, jea, de Insicht kümmt recht oft

Ganz väwer Nacht. So ging 't ouk Kiehn.

Weil Buer Kamp' 'n Jung'n doft,⁷⁾

Street⁸⁾ he moal wearrer d' Wigelin. —

Nu, doabi woard denn d' Voag'n teert

Un ouk de Sait'n gründlich smeert.⁹⁾ —

Geg'n Moarg'n hen

Was de Döäub¹⁰⁾ to En.

De Gäſt, de süngr'n

Noa Hus un ouk d' Muſ'kant'n ging'n. —

Mücht wesen, deatt oll Kiehn

Düss Nacht,

Neb'n d' Wigelin

Ha noch 'n besonder' Dracht.¹¹⁾

Man facht 't man an sien Postern all.

Un plötzlich kamm he goar to Fall,

¹⁾ Herz. ²⁾ Violine. ³⁾ Gevatter. ⁴⁾ drehe. ⁵⁾ Fliegen. ⁶⁾ Dorf-name. ⁷⁾ tauſen ließ. ⁸⁾ strich. ⁹⁾ Redeweisen für tüchtig trinken. ¹⁰⁾ Taufe. ¹¹⁾ Bürde.

Un bleuw denn föer 'n ganz Tied lang ligg'n,
Dacht noa un sunn. —

Un as he wear' upp d' Beein'n stun,
Sä he to Fett'n: „Nu heww icf 't spöärt
De Eär, de küsselt¹⁾ sicf un föhrt
Groad as sön Roarussell herum;
Mi is de Kopp noch ganz voan dum.
Un ha 'd nich sou in 't Gras rinbeatt'n,²⁾
Ha s' mi woll slankweg runnersmeatt'n!³⁾ —

'n sta'k Comotung.⁴⁾

Oll Buer Peist, de ha in Werb'n
'n Unkel woahn'n, de leg in 't Sterb'n,
Sou schrew de Tante Peist 'n hüt.
Nu liet zwoar Werb'n bannig⁵⁾ wiet;
Moakt deatt de Erw'schaft orrer d' Lew,
Ganz kvart geseagg't, Buer Peist'n drew
Deatt dennoch hen.
He künñ am En
Dean 'n Unkel doch noch lewig⁶⁾ sehn
Un dütt un deatt mit eam bere'n.
Doch, wo komm 'd hen? to Fot? to Woag'n?
Orrer wowiei mag de Zug woll föhrn?
Deatt weer'n föer Peist'n sön'n Poar Froag'n,
De erst noch to erledig'n weern.
Boan sülmst künñ he s' nu zwoar nich löeuf'n.
He ging also to Kantor Böeuf'n,

1) dreht. 2) hinein gebissen. 3) hinunter geworfen. 4) Eine starke Zunutung. 5) sehr. 6) lebendig.

Un frog denn düssen um sien'n Roat;
Un kiek, 't paßt schöeun, denn Bœuf ha groad
De Landkoart vör un socht doa in.
He föhrt nu Peiß'n in sien'n Sinn
Upp d' Isenboahnbett Silberhaus.
„Da,“ sä he, „steig'n Sie schleunigst aus
Und fahr'n dann mit der Kleinboahn weiter.“
„Watt?“, reep oll Peiß, „mit d' Kleinboahn weiter?
Mä, deatt möag'n S' woll Fahr Kinner lehr'n,
Ich kann doch nich mit d' Kleinboahn föhr'n!“

He wett, worüm.

In d' Oldmark giwt noch meanch Gemein,
Wo sick de Lü eahrn Fläss¹⁾ fülmst sei'n,
Mä, sei'n nich blouß, se we'n²⁾ un reb'n,
Un sprei'n³⁾ un heckeln,⁴⁾ spinn'n un web'u
Gam ouk denn hinnerhä noch glied.
Un sou holt ouk oll Buer Strick. —

Böer 'n Doag'ner dree⁵⁾ ging Strief nu moal
Ut Neeiger an sien Fläss hendoal
Un keek un traut sien Aug'n nich recht,
Denn ut deatt Fläss wuß watt in d' Höch't,
Sou sperrig, groad as Erstenstrük.
„Deatt is doch Sie,⁶⁾ de mütt doa glied,“
Dacht Strief, „upp d' Stun'n noch utwe't wea'n.
Watt schall deatt Krovam doa länger spea'n?“ —

¹⁾ Flachs. ²⁾ wieten oder jäten. ³⁾ ausbreiten zum Trocknen.
⁴⁾ heckeln. ⁵⁾ Vor drei Tagen. ⁶⁾ Seide (Flachsseide), ein schädliches Unkraut.

Un doamit ging he 't Stück entlang,
Doa hact sien Knecht Maxmiljan Blank.
Un weil ut d' Fremd' düß wesen dä,
Räd' Strief eam houchdütsch an un sä:
„Max,“ sä he, „Max, lauf hin un zieh
Doch aus das Fläss mal gleich de Sie,
Kannst sie aus Deinen auch foarts we'n.
Doch sieh Dir vor un machs recht schön.“ —

Un Max, deleep un sprung un huppt
In 't Fläss umher un ret¹⁾ un ruppt,
Un ruppt un ret as d' Koh upp d' Wei,
Un ha doabi 'z bannig Frei. —

De Dag ging hen, de Moand, de schient
Upp Maxen un sien Werk un grient.²⁾ —
Rich ganz sou fründlich feek dewiel
Buer Strief 'n Mudder. Se ha Sel,
Deatt 't Stippels³⁾ eahr verbrenn'n kunn,
Weil 't lang'n nog all upp 't Füer stunn.
Un Max was ümmer noa 'n nich doa.

„Wo sticht he blouß? Seht doch moal noa!,“
Schimpt se un as 't gewöhnlich kümmt,
Woad ouf oll Strief doaderch verstimmt.

Groad woll he rut ut d' Stub'ndöär,
Dunn sprung Maxmiljan eam in d' Quer.
„Bis jezund hast Du dran gepflückt?“,
Biert⁴⁾ Strief nu upp un Max, de nicht.
„Was? Ja?“ schricht Strief, „bis in der Nacht?
Sag blouß, wo hast Du das gemacht!“
„Ick? Wie gemacht? Ick hab gepflückt“,
Sä Max un stunn sou vrouhbeglückt.

¹⁾ röh. ²⁾ lacht im Stillen. ³⁾ Tunte, aus Fett und Mehl bereitet. ⁴⁾ jährt.

„Das glaub ich Dich, doch was denn, was?

Rüsst woll gar aus das ganze Fläss?“

„Nicht all'n,“ mött¹⁾ Max, „Ihr'n ließ ich stehn,

Da sollt ich doch die Seide we'n.“

„Watt?,“ reep uns' Bu'r, „Minsch, un bi Di

We'st Du deatt Fläss un schounst de Sie?“

„Hm, ja!,“ lacht Max, „un zwar mit Fleiß,

Denn, was die Minchen is bei Kreih's,

Die meint 's mit mich schon lange gut

Un falls sie mir mal nehmen tut,

kricht sie aus dieser selben Seide

Das Zeug zu ihrem Hochzeitskleide.“ —

Joa, Narrer Kiehn, Dien Kunst in Ehr'n.

Buer Strouhbergs was de Wost watt knapp,

Duf 't Speck fehlt eah in 't Küchenchapp,²⁾

Un sick dean'n Liew mit Keeis³⁾ to füll'n,

Dä deatt Geſin' eah nich to Will'n.

Drum moakt'n sick uns' Buerslü

Bör 'n Woch'ner veer fröeuß moarg'ns doabi

Un slacht'n rasch 'n fettes Swien. —

Un weil 't Geſetz was, kamm oll Kiehn

Un ret ut 'n Schink'n, Rück'n, G'nid⁴⁾

Sick mit sien Meijer⁵⁾ 'n düchtig Stück,

Deatt brukt he to d' Trichinenſchau,

Un ha he 't nog brukt, bruk 't sien Frau.

1) entgegnete. 2) Küchenchrank. 3) Käse. 4) Genick. 5) Meijer.

Zwoar meancher goar behaup't un sā,
Deatt se 't all vörhä broat'n dā.
Nu, mag deatt wesen, as deatt woll,
Deatt hütsch,¹⁾ wett ic, lä sick de Oll
Erst richtig upp de lützte Pann',
Woan 't Mikroskop un keef 't sick an.
Un während he doa lä un dreicht
Un stellt un foarscht un socht un wei't,²⁾
Jung'n Strouhbergs an, bi 't Swien to haaf'n
Un afftolesen, intopack'n.
De Kleinmoagd lœust dean'n Speck voan d' Knoak'n,
Mari, de mußt deatt Woitsfleesch koak'n,
Un Strouhbergs Voarer wegt deatt Mett,
Un Strouhbergs Mudder fatt bi 't Fett
Un koakt doabi ouf glieks de Supp,
Un keeiner dacht mehr an oll Kiehn'n;
Dunn flog mit 'n moal de Döär upp:
„Du, Lü, Tu Swien fitt vull Trichin'n!
't wimmelt oard'ntslich voan de Hun'n!
Acht Nester heww ic all in fun'n!“ —
Un he, de 't sā, was ganz ut Cat'n,³⁾
Un se, de 't hört'n, kunn 't lum foat'n,
Off 't Woahrheit orrer 'n Draum blouß was,
Un ahltofamm'n weern s' liek'nblaß. — —
Noa 'n ganz Tied erst ha'n s' sick besunn'n
Un eah Gedanken wearre fun'n.
„Watt!“ reep oll Strouhberg, „Barrer Kiehn,
Du meinft doch wohl nich goar unf' Swien?
„Neein eanner, Minisch,“ mött⁴⁾ de, „as dütt,
Hier fühst Du 't joa ouf Swart upp Witt,
Nimm doch dean'n Bettel hen un ließ⁵⁾

¹⁾ heutige. ²⁾ wendete = suchte. ³⁾ Atem. ⁴⁾ entgegnete. —
⁵⁾ lies.

Doch watt sön'n richtig'n Buern is,
Bi dean'u hölt swoar, eam to befehr'n,
Deatt kunn uns ouk oll Strouhberg lehr'n.
He sä: „Joa, joa, 't stimmt, Barrer Kiehn,
Ick seh 't all in, Du meinst uns Swien,
Doch 't Seh'n is lever mi as 't Lesen,
Scholln 't würklich woll Trichin'n wezen?
Wo is 't, wenn Du mi orr' uns Fiel'n¹⁾
Ouk leeft moal derch Dien Brillglas fiel'n.
Du wettst, veer Aug'n sehn mehr as tweeit.
Ett weer doch Schoa' hier um dütt Beih.“
„Nä!“ schreech doa Kiehn un loamenteert,
„Nä, Strouhberg, deatt geahrt geg'n Strieb'n,²⁾
Watt ich heww kum in 'n Joahr ler't,
Wist Du in eein Minut begriep'n!“ —
„Un doch mück 'd gern,“ antwoart'd de Buer,
„Watt meinst denn, wenn Ba'bier Suhr . . . ?“
„Watt, de? Sön'n Kerl!,“ biert³⁾ upp oll Kiehn,
„De kann Di woll dean'n Voart besnie'n,
Doch voan Trichin'n versteahrt he niß!“ —
„Sou! Nich! Na, wo weer 't denn, wenn List,
De Köster orrer goar de Prester
Sick moal befeek'n düsse Beijer?“ —
Na, doamit woard de Pott⁴⁾ erst vuull
Un uns' oll Kiehn garz wild un dull.
„Joa!“, sä he, „watt in 'n Mänschen is,
Wett de Dart woll, deatt is gewiß;
Jedoch, de Kenntnis voan sön 'n Swien
Mütt ich as Fachmann eah bestrie'n!“
Deatt hulp, Strouhberg was öäwertügt
Un ahl sien Twiewel⁵⁾ weer besiegt. —

¹⁾ Vorname von seiner Frau. ²⁾ gegen die Schnur. ³⁾ fährt.

⁴⁾ das Maß. ⁵⁾ Zweifel.

Statt dütt Swien kamm 'n eanner ran.
„Doch, watt fang' w' mit deatt erst man an?“
„O, deatt stäf'n Ze mit Hut un Knoak'n,
Roat Kiehn, „in 'n Keattel¹⁾ rin un koak'n
Tu doaut Schoh- un Woag'nfett.“
Un sou geschach't. An virteuin Pött
Füllt'n se woll voan de Söag sick in.
Un wo 'n Ka²⁾ orter 'n Woag'n stün,
Streek Strouhberg eah doavoan an d' Aff.³⁾
Oft mehr woll, as goat nöeurig was. —
Böer 'n Doagner watt föhrt he nu moal
Mit 'n Fürrer⁴⁾ Roarn de Stroat hendoal;
Dunn gaww deatt plötzlich 'n lut'u Krach,
Un ahl deatt schöneune Roarn, deatt lagg
Mit samt dean'n Woag'n an de Eär,
Deatt was föerwoahr 'n grout Malör.
Un as he noch sou feek un funn,
Watt woll de Ursach wesen kunn,
Dva feel eam in deatt Woag'nfett,
Watt he to Hus ha in sien Pött,
Un voan de Pött kamm he upp 't Swien
Un endlich ouk upp de Trichin'.
„Ha,“ reep he un lacht mit 't Gesicht,
„De freet'n mi de Aff' tonicht!
't is doch man 'n Glück, s' sünd blouß in 'n Woag'n.
Böäl slimmer weer 't, wenn s' mi in 'n Woag'n
Un Lung'n un Leber froap'n weer'n.
Drum Barrer Kiehn, Dien Kunst in Ehr'n!“

1) Kessel. 2) Karre. 3) Achse. 4) Füder.

He will deatt schöeune Amt verloat'n.

„Mä, Barrersch,¹⁾ nä, kannst Du Di frei'n!,“
Sä Mudder Knoak'sch to Mudder Kreih'n,
„Zu Jochen kamm doch rasch to watt.
Jet sach eam gestern sou in d' Stadt,
Groad as 'n Hearn, houchupp to Woag'n,
Derch d' Stroat'n mit sien Posikutsch joag'n
Du glöäuwst goarnich, wo eam deatt leet,
Un wo he doa sou vörnehm seet.
Un ahl de Deerns²⁾ keek'n noa eam ut;
Na töf man, de heatt bald 'n Brut.“ —
„Joa, joa,“ sä Kreih'sch und süfst doabi,
„Als Du, sou denk'n noch mehr Lü.
Doch 't is nich luter Gold gliest immer,
Duf Bleck giwt deeilmoal 'n blank'n Schimmer.“
„Woll, Barrersch, woll, Du heast ganz recht,
Doch, watt an Jochen sitt, is echt,
Ganz echt un blank, groad as sien Hoar
Un an de Föt deatt Stäwelpoar.“
„Ach, groad de Stäweln, Mudder Knoak'n,
De sünd ett, de mi Soarg'n moak'n.
Un weil Du joa verhwieg'n bist,
Will 'd 't Di vertell'n, wenn 't hör'n wiß:
He heatt nu doa deatt schöeune Brout,
Wett nist voan Soarg'n un Angst un Mout,
Acht' blouß upp 't Beard un Woag'n un Stroat'n,
Un doch will he sien Amt verloat'n.
Un denk Di moal, wo d' Grund inlie't?
Weil sien blank Stäweln keiner führt!“

1) Gevatterin. 2) Mädchen.

Tea, mit sön 'n Flint fünn he nich dräp'n.¹⁾

Buer Genz 'n Frix sach upp eah'n Ploan
Bi 't Schummerlicht 'n Reihbock stoahn,
Un weil de as 'n Schoap groad döäst
Un goarnich öäugt, blouß immer öst,
Dacht Frix: „Müßt 't doch moal Boarern segg'n,
Am En fünn he dean'n Bock erlegg'n.“
Un doamit iest he lous un stün
Bald vör oll Genz'n mit de Kun'.

Dean'n Oll'n woad, as 't de Jägers geahrt,
Ganz swiemlich voan de Kun' um 't Heat;
He greep ut d' Eck sick deatt Gewehr
Un steart't doamit ut d' Stub'ndoär
Un leep as wild in 't Feld herin,
Un Frix, sien Jung, pust't achterin.

Noa 'n Died, dean'n Oll'n mucht 't Heat woll sloan,
Jung he watt langsoam an to goahn.
Düff' Umstän'n woll de Jung verwen'n;
He wiest eah Boarern noa sien Hän'n
Unsä: „Wist Di nich öäwertüg'n . . . ?“
„Still!“ reep oll Genz, „kannst Du nich swieg'n!
Du wettst, sön Reih is licht to stör'n,
Drum loat mi keein'n Lut wear' hör'n!“

Un Frix, de sweeg;
He wußt, süß kreeg
He deatt noch besser to verstoahn. —
Un doamit kem'n s' denn an eah'n Ploan.

1) treffen.

Un richtig hoal, de Bock, de döäst
Noch immer as vörhen un äst. —

Nu weern s' eam got upp d' Schußwiet noah.
Oll Genz tog langsoam . . . Watt, kiek doa!

Jea, mit sön 'n Flint kunn he nich dräp'n,
He ha statt eah de Roa'hack¹⁾ gräp'n.

He lid't²⁾ am En ouf an de Ploag.³⁾

Upp 'n Van'n giwt deatt to Sommertied
Recht oft sön oll dumum Ploag,
Doa fehlt de Minschen de Upp'tit,
Se hebb'n 't vör 't Liew un Moag,⁴⁾
Un wecken 't woll de Tied to lett,
Leagg't sick am lewst'n bi in 't Bett. —

Ouk Jochen Bußmann lagg nu all
Slankweg in d' drütthalw Woch
Un was sou fundermack⁵⁾ un small
Un hinkt man eb'nhen noch,
Un watt eam ouf eah Mudder bracht
An Pulver, Theei und Pill'n,
Se facht bald in, mit eahrer Macht
kunn se de Ploag nich still'u. --

Drum schickt se denn ein's Doags noa d' Stadt
Eah Willem 'n bi dean'n Dokter Blatt.

¹⁾ Hacke, zum Roden dienend. ²⁾ leidet. ³⁾ Plage. ⁴⁾ Magen.
⁵⁾ schwach.

De Doktor was ouf foarts paroat,
Eah bitostohn mit Hülp un Doat.
Doch, mucht deatt hüt watt länger dur'n,
Orrer kunn de Kutscher nich recht sur'n,
He tog mit 'n moal de Tüägel¹⁾ an
Un jog doahen mit deatt Gespann
Un jog un jog watt hästenich
Un keek blouß vern und keek nich trügg.

Un hinner eam, doa sprung unleep
Oll Dokter Blatt un winkt und reep. —
„Wie ist denn das nur so passiert?“
Frog he tolezt ganz escheffiert,
Ihn plagt doch sonst nicht gleich die Gil!
Weißt Du 's vielleicht, Du Treibenfeit?,“
Un doamit greep he höllsch'n dull
Sien'n Soahn, dean'n Franz'n, in de Wull.²⁾

„Ich wissen, was der Karl so flüstigt!“
Sä düß ganz ehrlich. Doch dunn blißt
Deatt plötzlich upp in sien'n Bräg'n:³⁾
„Sollt, — ja, — wär es vielleicht desweg'n?
Ich hab nämlich aus Vorbedacht
Die Tür am Wagen zugemacht.“ —

„Und das so recht in Deiner Art?“
„Rein,“ sä de Jung', „ganz sacht und zart.“ —

Un Roarl, de jog,
Deatt 't man joun flog,
Un 't duert nich lang, dunn stün'n de Päer
Mit d' Kutsch bi Bußmann'n vöer de Döär,
Un stün'n un heel 'n ahl 'n got Minut,
Un keiner steeg ut 'n Woag'n rut;

1) Zügel. 2) Wolle = Haare. 3) Gehirn.

Nä, fast versloot'n bleuw de Slag.
Duf doa in 't Hüs wo'd keeiner wach.
„Das kommt mich all'ns so span'sch vor!“,
Brummt Koarl un krazt sic̄ achter 't Ohr.
„Wie aus die Kutsch', so kriecht aus 's Hause
Nich eine einz'ge Seele raus.
De Doktor nimmt doch sonst das wahr.
Is er woll . . . ? Oder sollt er gar . . . ?“
Un doamit sprung voan 'n Bock he raff
Un feek in d' Kutsch'. „Laufst mich der Aff!“
Reep he, „doa schlag doch einer hin!“ —
„Gu'nne Dag! Herr Dokter, goahn S' man rin!“,
Nöeugt¹⁾ Bužmanns Mudder dunn voan d' Schün,
„Unj' Boarer hoapt²⁾ all recht upp Thn'.“ —
Joa, joa, he hoapt; fülmst as he hört,
Watt Koarl'n, dean'n Kutsch'er, was passeert,
Weer eam de Hoffnung noch nich nomm'n.
„De Dokter wea'd jo woll noch komm'n.
Denn watt shall hier de lerrig³⁾ Woag?“
Sä he, „he lid't am En ouf an de Ploag!“

1) nötigte. 2) hofft. 3) leere.

'n klein Misverständnis.

Tweei Perl'n nenn ic^t Ju, un de scholl'n
Sic^t eig'ntlich ahl d' Gemeind'n woll holl'n:
As d' erjt föer d' Kinner 'n düchtig Schol,¹⁾
De Glot un 't Licht in d' Köpp²⁾ to schür'n,
Un tweeit'ns 'n handlich'n Woaterpol,³⁾
Um 'n Brand-Unglück in 't Dörf to stü'rn. —

Ic^t kenn 'n Gemein, Klein-Drüseang',
De heel sic^t düsse Perl'n all lang;
Un hüt steaht deatt noch 'n jerer in,
Deatt s' sic^t nich bi in 'n Licht'n stün.

Besonners gult deatt voan de Schol,
Doa lehrt seit lang'n oll Köster Mohl
De Krabb'n⁴⁾ in d' Sprüch', Biblisch Geschicht,
Un Sing'n un Räf'n un Gedicht;
Un ganz besonnern Flet⁵⁾ un Müh
Wend't he an bi d' Geographie,
De was, as man deatt woll sou hört,
Oll Köster Mohl'n sien Steckenpärd.
Drum weer de Kinner ouf keein Land
Un Beag⁶⁾ un Woater unbekannt,
Nä, as in Dutschland bracht in d' Frem'
Gah woll keein Mensch sou rajch in d' Klemm. —

In Dasien, Amerika,
Austroasjien un Dafrika
Wužt'n se, off d' Lü⁷⁾ in Hus orrer Hütt'n,
Orrer goar as d' Dap⁸⁾ in Böäum'n noch sitt'n,
Off se mit d' Flint orrern Flitzboag'n scheet'n,
Daf⁹⁾ orrer blankweg Minschen frät'n.

¹⁾ Schule. ²⁾ Köpfen. ³⁾ Teich. ⁴⁾ Bezeichnung für Kinder.
⁵⁾ Gleiß. ⁶⁾ Berg. ⁷⁾ Menschen. ⁸⁾ Afje. ⁹⁾ Obst.

Out Jienboahn un Woaterstroat'n
Ha Köster Mohl eah ler'n loat'n.
Un ostmools jog he früz un quer
De Kinner upp eah hen und här.
Deatt guww denn ümmer 'n lustig Froahrt,
Wenn s' ouf man moakt woard upp^z de Roart. —
Ensmoal jedoch reet Minchen Reich
Ganz Dütschland mit dean'n Stock entwei;¹⁾
Un weil de Schoa²⁾ sicl nich leet kleb'n,
Un Mohl nich kunn oahn Dütschland leb'n,
Load he songliels noa 'n etlich Doag
Dean'n Scholvorstand in, um de Froag
Mit düffen sicl to öärverlegg'n:
Wo d' Schoa woll weer ut d' Welt to breng'n. —
Doch, jea, de Antwoart was nich licht;
Nä 'n mancher moakt erft 'n grout Geschricht. —
Erft ganz tolgezt fun'n se sicl willig,
Deatt heet, wenn d' Roart got weer un billig.
„Dann nähme ich," sä Mohl, „entweder
Von Gäbler die oder sonst von Leeder,
Sie sind im Preis und Wert sich gleich.“
„Wenn s' deatt sünd," reep dunn Möller Reich,
„Seech 'k gern, doamit s' nich foarthen³⁾ wearre
Entwei ritt, Se nehm'n de ut Yearre!“⁴⁾

1) entzwei. 2) Schade. 3) jögleich. 4) Leder,

'n Landdagswoahl voan näg'nunvirtig.¹⁾

't was näg'nunvirtig, un tum erst'nmooal
Jun hüt in Beckdörb statt de Landdagswoahl;
Doato was d' ganz Geniein' to Stä;
Denn, weil voan Land im Wähl'n weer Rä,²⁾
Meint jerer, an eam scholl 't nich liegn,
Wenn he 't küm nich tum Gotsherrn breng'n. —
Doch, wenn deatt ouf woll'n jerer dacht,
Toerft, wett ic, ha 't keiner seagg't,
Wenn 't nich oll Schoster Krischoan Knußt
Dean'n Schult'n in 't Gesicht ha prust.³⁾
„Weil uns,“ sä he, „deatt Recht is woar'n,
To wähln hüt Acker, Wisch un Goar'n,
Sou mein ic, mütt uns doch vör all'n
De Grund un Bodd'n ouf recht gefall'n;
Un deatt deat⁴⁾ he, wenn in sien Gär
Watt wässt föer Käueh un Schoap un Päer
Un doarüm mücht ic segg'u, we wähln
Uns dean'n Baron sien Vorwerk Fähln;
Doa fü'n we Acker, Wisch un Wei
Un riekklich nog ouf Holt un Hei.
Noch schöener weer zwoar Vorwerk Licht,
Doch deatt liet uns to dull ut d' Nicht.“⁵⁾

1) 1849. 2) Rede. 3) gesagt. 4) tut. 5) Ist zu weit entfernt.

Keein Fachmann.

De Dokter Wehr ha sic' 'n Jagd
Upp d' Witt'ndamm'sch Feldma'k pacht,
Un was eam moal doanova to Mot,
Denn föhrt he hen unleep un schot
't Revier watt ass, un watt he sun,
Deatt dreep he, wenn he 't dräp'n kunn. —
Duk gästern seit't he wearrer doa
'n angeschoat'n Hoasen noa;
Dunn stü'rt eam groad in d' Moit¹⁾ oll Kreih,
De dreew mit sien bei'n Kœuh noa d' Wei.
„Kam Jhn'n nicht," frog dean'n Dokter Wehr,
„Soeb'n ein Hase in die Quer?"
„Joa," sä oll Kreih, „eb'n, düß' Minut,
Heleep ganz slank sien'n Weg groadut." —
„Ob er voll Schweiß, sah'n Sie woll nicht?"
„Bull Sweeit," kunn Kreih, „nä! Doch, mi dächt,
Wenn he sic' nich mehr Tied bald nimmt,
Kann 't wesen, deatt he noch to kümmt."

¹⁾ kam ihm entgegen.

M82064

DMARAR

**HOME USE
CIRCULATION DEPARTMENT
MAIN LIBRARY**

This book is due on the last date stamped below.
1-month loans may be renewed by calling 642-3405.
6-month loans may be recharged by bringing books
to Circulation Desk.

Renewals and recharges may be made 4 days prior
to due date.

**ALL BOOKS ARE SUBJECT TO RECALL 7 DAYS
AFTER DATE CHECKED OUT.**

INTERLIBRARY LOAN

APR 2 1976

UNIV. OF CALIF., BERK.

REC. CIR. MAY 6 '76

LD21—A-40m-8-'75
(S7737L)

**General Library
University of California
Berkeley**

M82064

PT4848
M37H4

Gaylam
Pamp
Bind
Gaylord Br.
Stockton,
T. M. Reg. U. S.

Matthiēs, Heinrich

Heidbalk'n.

M82064

PT4848
M37H4

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

